

'Het verhaal van'

Obs Woutertje Pieterse

2021-2025

Inhoud

1. Samenvatting 4

2. Inleiding 8

- 2.1 Het schoolplan 8
- 2.2 Gevolgde procedure schoolplan 2021-2025 8
- 2.3 Gebruikte kaders 8
- 2.4 Schoolplan, jaarplan en jaarverslag 9
- 2.5 Verwijzingen 9

3. Algemene schoolbeschrijving 10

- 3.1 Inleiding 10
- 3.2 Identiteit 10
- 3.3 Het koersplan 2020-2024 PROOLEiden/Leiderdorp 11
- 3.4 Missie en visie van de school 13
 - 3.4.1 De missie 13
 - 3.4.2 De visie 14
- 3.5 Het onderwijs 16
 - 3.5.1 Organisatiestructuur 17
 - 3.5.2 Schoolklimaat 17
 - 3.5.3 Sociale Veiligheid 19
 - 3.5.4 Arbobeleid 19
 - 3.5.5 Opbrengstgericht werken 19
 - 3.5.6 Opbrengsten 20
- 3.6 Leerlingen 20
- 3.7 Personeel en organisatie 21
- 3.8 Huisvesting 22
- 3.9 Financiën 22

4. Kwaliteitszorg 23

5. Analyse van de school 27

- 5.1 Evaluatie schoolplanperiode 2015-2019 27
- 5.2 Informatiebronnen voor het schoolplan 2021-2025 28
- 5.3 Sterkte-zwakte analyse 28

6. Speerpunten van beleid 31

- 6.1 Versterken van onze openbare identiteit 31
 - 6.1.1 Ambities vanuit het Koersplan van PROOLEiden/Leiderdorp 31
 - 6.1.2 Ambities en voorgenomen beleid van de school 32
 - 6.1.3 Doelen met betrekking tot het versterken van onze openbare identiteit 33
- 6.2 Brede blik op het onderwijs 33
 - 6.2.1 Ambities vanuit het Koersplan van PROOLEiden/Leiderdorp 33
 - 6.2.2 Ambities en voorgenomen beleid van de school 34
 - 6.2.3 Huidige situatie: Kwalificatie 35
 - 6.2.4 Passend onderwijs en ondersteuning binnen de school 37
 - 6.2.5 Huidige situatie onderwijskwaliteit in brede zin 40
 - 6.2.6 Huidige situatie ICT-vaardigheden 41
 - 6.2.7 Doelen met betrekking tot brede blik op het onderwijs 42
- 6.3 Ontwikkeling naar een lerende organisatie 43
 - 6.3.1 Ambities vanuit het Koersplan van PROOLEiden/Leiderdorp 43
 - 6.3.2 Ambities en voorgenomen beleid van de school 44
 - 6.3.3 Huidige situatie: professionele cultuur/professioneel handelen 45
 - 6.3.4 Huidige situatie: eigenaarschap voor leerlingen 47
 - 6.3.5 Doelen met betrekking tot de ontwikkeling naar een lerende organisatie 47

6.4	Gerichtheid op samenwerking	48
6.4.1	Ambities vanuit het Koersplan van PROOLEiden/Leiderdorp	48
6.4.2	Ambities en voorgenomen beleid van de school	49
6.4.3	Huidige situatie: educatief partnerschap	49
6.4.4	Huidige situatie: samenwerking 0-12 jaar	50
6.4.5	Huidige situatie: aansluiting met het voortgezet onderwijs	50
6.4.6	Doelen met betrekking tot gerichtheid op samenwerking	50
7.	Bedrijfsvoering 52	
7.1	Ondersteunende processen	52
7.2	Personeelsbeleid in het algemeen	52
7.3	Financieel beleid	53
7.4	Externe contacten: de omgeving van de school	54
7.6	Planning doelstellingen schoolplan 2021-2025	55
	Bijlage 1	60
	Schema vakken – methodes – toetsinstrumenten	60

1. Samenvatting

Dit schoolplan beschrijft de beleidsvoornemens van de school voor de komende vier jaar. Het plan bestaat uit zowel de beleidsvoornemens op schoolniveau als de ambities uit het Koersplan van PROOLeiden/Leiderdorp waaronder de school valt.

Terugblik

In het voorgaande schoolplan (2015-2019) zijn verbeterdoelen gerealiseerd. Andere doelen krijgen een vervolg en zijn in dit schoolplan opnieuw voor komende periode als verbeterdoel opgenomen.

Wat is gerealiseerd?

- Vervanging van methoden ter verbetering van de kwaliteit van het aanbod voor de vakgebieden Geschiedenis en Engels.
- Er is structureel aandacht voor 'plusleerlingen' door het werken met Levelwerk (specialist) en de projectklas.
- In de groepen 5 t/m 8 is Snappet ingevoerd: adaptief digitaal werken voor de vakken rekenen, spelling, taal en begrijpend lezen. Hiervoor zijn mobiele devices aangeschaft.
- Verbeteren van de oudercontacten door het aanpassen van de gesprekscyclus voor alle groepen en het geven van een uitstroomverwachting vanaf groep 6.
- Het invoeren van het gedragsprotocol (veiligheidsplan). Leerlingen worden structureel gevolgd met behulp van SCOL en KIIK! Het protocol geeft aan welk positief gedrag we op school bevorderen, hoe we dat doen en waarmee en wat we doen met ongewenst en grensoverschrijdend gedrag.
- De protocollen voor HGW en de zorgstructuur zijn vastgesteld. We hebben bepaald hoe leerkrachten systematisch de voortgang van de ontwikkeling van de kinderen volgen en analyseren. Zorg wordt in beeld gebracht en het aanbod afgestemd op de behoefte van de leerlingen.
- Met behulp van de werkdruk gelden is er ondersteuning binnen de basisformatie: inzet van onderwijsassistentie en een vakleerkracht gymnastiek voor de groepen 3 t/m 8.
- Het aanbod op het gebied van Natuur en Techniek is verbreed: variërend van lessen op het eigen groene schoolplein tot diverse lesactiviteiten van externe partners.

Wat zijn onze ambities (nieuw of in ontwikkeling)?

Natuur en Techniek

Afgelopen jaren is er veel initiatief genomen om diverse lesactiviteiten rondom Natuur en Techniek de school in te brengen. Dit lesaanbod moet geborgd worden door leerkrachten te scholen in onderzoekend en ontdekkend leren om zo deze vorm van onderwijs mogelijk te maken. De wereldoriënterende vakken worden geïntegreerd middels thema's aangeboden. Het onderzoekend en ontdekkend leren speelt hierin een voorname rol.

HGW

Directe en effectieve instructie, differentiatie binnen een groep op drie niveaus (passend onderwijs) en uitgaan van onderwijsbehoeften van kinderen zijn zichtbaar in het management van de

leerkrachten. Echter, er is ruimte voor aanscherping en verdere ontwikkeling. Met name het uitgaan van cruciale doelen staat hierbij centraal (planmatig werken).

SEO

Het gedragsprotocol is opgesteld en van daaruit worden de komende periode verbeteracties geformuleerd en uitgevoerd. Tevens wordt een uniforme aanpak geïmplementeerd die duidelijk is voor iedereen die bij de school betrokken is.

ICT

Digitale middelen zoals tablets en laptops worden ingezet als ondersteuning van het onderwijsleerproces evenals Snappet als digitaal instrument om adaptief werken mogelijk te maken. Dit wordt de komende periode verder ontwikkeld en er worden keuzes in gemaakt op basis van visie en wensen. Dit wordt beschreven in het ICT-beleidsplan.

Ouderparticipatie

We vinden het belangrijk dat het eigenaarschap van ouders bij de ontwikkeling van hun kind wordt vergroot. De gesprekkencyclus is aangepast en kan verder ontwikkeld worden. Communicatie met ouders blijft een aandachtspunt.

Ouders leveren in meerdere rollen hun bijdrage aan de school: AC, MR en klassenouder. Echter, ook de expertise en ervaring van ouders vanuit hun vakgebied kan betrokken worden in het onderwijsproces ten gunste van de verbreding en verdieping van het onderwijs.

Wat zijn onze ambities in relatie tot die van PROOLEiden/Leiderdorp?

De ambities van de school zijn gekoppeld aan de ambities van PROOLEiden/Leiderdorp zoals deze verwoord zijn in het Koersplan 2019-2023. Ze zijn opgedeeld in vier ontwikkelingsgebieden (zie hoofdstuk 3):

- Versterken van onze openbare identiteit
- Brede blik op het onderwijs
- Ontwikkeling naar een lerende organisatie
- Gerichtheid op samenwerking

Hoe gaan wij dit realiseren?

Het schoolplan geeft globaal de verbeterdoelen voor de komende jaren aan. Per jaar worden de verbeterdoelen uitgebreider beschreven in het jaarplan. Daarin wordt een financiële paragraaf aan de doelen toegevoegd. Aan het eind van ieder schooljaar bekijken het team en de MR terug op de verbeterdoelen en in welke mate deze gerealiseerd zijn. Daarvoor wordt jaarlijks een evaluatiemoment gepland. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag. Een planning van de verbeterdoelen binnen de schoolplanperiode is te vinden in hoofdstuk 7 paragraaf 6.

Tot slot

In hoofdstuk 6 van dit schoolplan wordt voor de genoemde ontwikkelgebieden de gewenste situatie geschetst. In 2025 is Woutertje Pieterse een school waar met betrekking tot de vier bovenstaande ontwikkelgebieden het volgende te zien is.

- Het versterken van de openbare identiteit
 - iedereen voelt zich welkom en gerespecteerd;
 - burgerschapsonderwijs is onderdeel van het structurele onderwijsaanbod. Leerkrachten weten wat burgerschap is en kennen de doelen. Burgerschapsonderwijs wordt gegeven zoals beschreven in onze gezamenlijke visie;
 - leerlingen leren de omgeving en de wereld om hen heen kennen, wat hun rol daarin is en hoe zij vanuit die rol een bijdrage kunnen leveren aan de vorming van die wereld.
- Een brede blik op onderwijs
 - leerkrachten werken planmatig en handelingsgericht: op basis van analyse worden ambitieuze doelen gesteld en het leerstofaanbod wordt afgestemd om deze doelen te behalen. Hierbij is expliciet aandacht voor plusleerlingen;
 - coöperatieve werkvormen en digitale middelen worden structureel ingezet om geformuleerde onderwijsdoelen te behalen;
 - leerkrachten worden geholpen met het analyseren van resultaten door vakkundige collega's en (digitale) programma's;
 - sociale vorming/ontwikkeling wordt structureel, volgens een SEO-methodiek, onderwezen en volgens deze methode wordt gehandeld;
 - leerkrachten zijn bekwaam in het optimaal en adaptief inzetten van digitale leermiddelen ten behoeve van het onderwijsleerproces (zie ICT-beleidsplan);
 - leerkrachten zijn bekwaam Natuur en Techniek alsook Cultuureducatie te onderwijzen volgens de principes van onderzoekend en ontdekkend leren (geïntegreerd onderwijs wereldoriëntatie);
 - de school oriënteert zich op Daltononderwijs. Er vindt onderzoek plaats of deze vorm van onderwijs passend is bij de populatie, de medewerkers, de ontwikkeling van de school en de omgeving. Mogelijke vervolgstappen om tot Daltononderwijs te komen worden opgenomen in een op te stellen plan van aanpak.
- De ontwikkeling naar een lerende organisatie
 - leerkrachten ontwikkelen zich binnen een periode van maximaal (twee keer) drie jaar van start-naar basisbekwaam en van basis- naar vakbekwaam;
 - klassenbezoeken en collegiale consultatie zijn gewoongoed voor persoonlijke ontwikkeling en ontwikkeling van de professionele cultuur;
 - leerkrachten zijn bekwaam in het geven en krijgen van feedback in het belang van de persoonlijke ontwikkeling en ontwikkeling van de professionele cultuur;
 - leerkrachten delen opgedane kennis en vaardigheden met elkaar in het belang van de persoonlijke ontwikkeling en ontwikkeling van de professionele cultuur (lerende organisatie);
 - leerkrachten ontwikkelen zich continu door jaarlijks hun ontwikkeling en ontwikkelingswensen weer te geven in een POP;

- leerkrachten ontwikkelen zich tot specialisten waarbij zij hun expertise op een actieve manier binnen de school (en PROOLeiden/Leiderdorp) inzetten.
- Gerichtheid op samenwerking
 - het educatief partnerschap met ouders krijgt nader vorm: de gesprekken tussen leerkracht-leerling-ouder bestaat uit een start-, voortgangs- en eindgesprek. Tussentijds zijn er signaalgesprekken. Doel van de gesprekken is om samen met ouders en het kind te reflecteren op gemaakte afspraken, het behalen van doelen en het welbevinden. Het eigenaarschap van ouders en kind wordt vergroot.
 - leerkrachten zijn bekwaam in het voeren van deze gesprekken;
 - er is sprake van een warme overdracht tussen voorschoolse opvang en school;
 - er is een eenduidig pedagogisch beleid (school en opvang);
 - de school maakt gebruik van de expertise en ervaring van ouders en andere betrokkenen door hen gericht een bijdrage aan het onderwijsproces te laten leveren;
 - externe partners leveren structureel een bijdrage aan het onderwijs op gebied van Natuur en Techniek en Cultuureducatie. Het geïntegreerd werken en het onderzoekend en ontdekkend leren staan hierbij centraal.

2. Inleiding

2.1 Het schoolplan

Dit is het schoolplan 2021-2025 van basisschool Woutertje Pieterse. In dit plan wordt teruggekeken op schoolperiode 2015-2019. Tevens worden de plannen voor de periode 2021-2025 in beeld gebracht. Het schoolplan is geschreven voor directie en leerkrachten, bestuur en onderwijsinspectie. Voor ouders wordt dit schoolplan vertaald in jaarplannen. Deze worden jaarlijks uitgewerkt en opgenomen in de schoolgids.

De doelen en functie van dit schoolplan zijn:

- aangeven wat voor de periode van 1 augustus 2021 t/m 31 juli 2025 het beleid van de school is;
- aangeven wat de concrete doelstellingen zijn voor de periode 2021-2025;
- van deze beleidsterreinen een samenhangend geheel maken;
- een uitvoerbaar plan maken om de schoolontwikkelingen in beeld te brengen;
- dit plan gebruiken als basis voor een jaarplan en een jaarlijkse evaluatie en bijstelling van deze schoolontwikkeling;
- verantwoording afleggen aan PROOLEiden/Leiderdorp op basis van het Koersplan 2020-2024;
- voldoen aan de wettelijke verplichting te beschikken over een schoolplan.

2.2 Gevolgde procedure schoolplan 2021-2025

Dit schoolplan is opgesteld door de directie van de school. Teamleden, ouders, leerlingen en medewerkers van het bestuursbureau hebben hiervoor gegevens aangeleverd.

- Team: vergaderingen en sessies met betrekking tot sterke en zwakke punten van de school, ambities en behoeften;
- Ouders (o.a. MR): tevredenheidonderzoek, reflectie op het jaarplan en het jaarverslag, MR-vergaderingen;
- Leerlingen: via SCOL, KiVa en de leerlingenraad;
- Medewerkers van het bestuursbureau: aanleveren kerngegevens, Koersplan, ambitiegesprekken.

Ons schoolplan beschrijft, binnen de kaders van het Koersplan van PROOLEiden/ Leiderdorp, in de eerste plaats onze kwaliteit: onze missie, onze visie en de daaraan gekoppelde doelen. Wij spreken in dit geval van ambities. Op basis van de huidige situatie hebben we diverse instrumenten ingezet om een beeld te krijgen op onze sterke en zwakke punten en daarmee op onze verbeterdoelen voor de komende vier jaar. Het schoolplan functioneert daardoor als verantwoordingsdocument (wat beloven we?) naar de overheid, het bevoegd gezag en als planningsdocument (wat willen we wanneer verbeteren?) voor de planperiode 2021-2025.

Het Bestuur, het bevoegd gezag van de school, heeft het schoolplan na instemming van de MR, vastgesteld. Het vastgestelde document is, conform de regelgeving, naar de Inspectie van het Onderwijs gezonden ter kennisname.

2.3 Gebruikte kaders

Bij het opstellen van dit schoolplan zijn de volgende kaders gebruikt:

- De wettelijke kaders, waaronder de Wet op het primair onderwijs;
- Het Koersplan 2020-2024 van PROOLeiden/Leiderdorp;
- De notitie Visie op kwaliteit van PROOLeiden/Leiderdorp;
- De huidige CAO-PO;
- Het Schoolplan 2015-2019.

2.4 Schoolplan, jaarplan en jaarverslag

Het schoolplan is door de directie opgesteld na sessies met en input van het team en de MR. De teamleden en ouders hebben meegedacht over de inhoud van de verschillende hoofdstukken en deze met elkaar bediscussieerd. De komende vier jaar zullen we planmatig het schoolplan uitwerken in jaarplannen en met elkaar bespreken. Daarnaast zullen we aan het einde van ieder schooljaar het jaarplan evalueren (jaarverslag) en voor het komende jaar samen een nieuw jaarplan vaststellen.

Wij houden het schoolplan op de volgende manier levend:

- Jaarplannen worden afgeleid van het schoolplan en met het team en MR besproken;
- Het Jaarverslag wordt opgesteld en met het team en MR besproken;
- In teamvergaderingen worden de schoolontwikkelingen van het jaarplan geëvalueerd en bediscussieerd;
- De verwoorde ambities bij de verschillende beleidsterreinen worden gekoppeld aan het personeelsbeleid: scholing, functionerings- en beoordelingsgesprekken, bekwaamheidsdossier en taakbeleid.

2.5 Verwijzingen

Voor het schoolplan zijn diverse documenten geraadpleegd:

- Schoolplan 2015-2019
- Schoolondersteuningsprofiel (SOP);
- Koersplan 2020-2024 van PROOLeiden/Leiderdorp
- Meerjarenplanning Leermiddelen (MIP) vanuit meerjarenbegroting;
- Opbrengstenanalyses;
- Inspectieverslagen;
- Tevredenheidonderzoek ouders, leerlingen en medewerkers;
- ARBO Risico-inventarisatie.

3. Algemene schoolbeschrijving

Gegevens schoolbestuur/school:

PROOLEiden/Leiderdorp	Obs Woutertje Pieterse
Elisabethhof 17	Houtlaan 60
2353 EW Leiderdorp	2334 CL Leiden
T: 071-5247670	T: 071-5154903
E: mail@prooleiden.nl	E: info@woutertjepieterse.nl
I: www.prooleiden.nl	I: www.woutertjepieterse.nl

3.1 Inleiding

Woutertje Pieterse is de hoofdpersoon uit het gelijknamige boek van Multatuli. Het boek beschrijft hoe belangrijk een fantasierijke omgeving voor een kind is!

Woutertje Pieterse is de enige Leidse openbare basisschool in het gebied ten westen van de spoorlijn. De school is voortgekomen uit een initiatief van ouders die in 1985 een start maakten tot de stichting van een nieuwe school.

Woutertje Pieterse bleek al snel na de start te voorzien in een grote behoefte van ouders en kinderen uit de buurt, maar ook uit aangrenzende delen van de stad. Het aantal leerlingen groeide gestaag. De kinderen die onze school bezoeken vormen een goede afspiegeling van de wijk. Een klein deel van de kinderen komt uit gezinnen met een andere culturele achtergrond. De meeste ouders zijn tweeverdieners en hebben werk in zeer uiteenlopende beroepsgroepen.

Inmiddels is Woutertje Pieterse een school met ongeveer 400 leerlingen, verdeeld over 17 groepen.

Het bestuur van de stichting bestaat uit één persoon, de heer Marton de Pinth. Stafspecialisten op de verschillende domeinen en secretariaatsmedewerkers ondersteunen het bestuur en de directies van de scholen bij het uitoefenen van hun taken en werkzaamheden. De Raad van Toezicht ziet toe op de kwaliteit van het bestuurlijk handelen.

Op elke basisschool is de directeur verantwoordelijk voor het onderwijskundige beleid, de uitvoering van het door het bestuur vastgestelde beleid en de goede gang van zaken op de school.

Het College van Bestuur behoudt echter altijd de eindverantwoordelijkheid, stelt o.a. het Koersplan, de begroting en de jaarrekening vast en beslist over zaken zoals arbeidsvoorwaarden en dergelijke.

3.2 Identiteit

De school is een reguliere basisschool met een openbare identiteit. Ieder kind en iedere leerkracht is welkom, ongeacht zijn of haar sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond. De school leert leerlingen van jongs af aan respect te hebben voor elkaars mening of overtuiging. Er wordt aandacht besteed aan de overeenkomsten en verschillen tussen leerlingen, zonder voorkeur voor één bepaalde opvatting. De school heeft aandacht voor én biedt ruimte aan ieder kind én iedere leerkracht.

De aandacht voor levensbeschouwelijke vorming krijgt tevens gestalte in de lessen HVO/GVO. Er wordt structureel aandacht besteed aan geestelijke stromingen. De school ziet een relatie tussen levensbeschouwelijke vorming, sociaal-emotionele ontwikkeling (o.a. omgaan met de ander en de

omgeving, ontwikkeling van sociale vaardigheden), actief burgerschap en sociale integratie. Het is belangrijk dat leerlingen op een goede manier met elkaar omgaan en dat ze respect hebben voor de mening en visie van anderen.

De doelen/afspraken zijn:

- er is aandacht voor levensbeschouwing bij andere vakgebieden;
- er is aandacht voor geestelijke stromingen;
- er wordt gewerkt aan de sociaal-emotionele ontwikkeling (waarbij het accent ligt op omgaan met jezelf, de ander en de omgeving);
- er wordt gewerkt aan actief burgerschap en sociale integratie;
- de leerlingen maken bewust kennis met de verschillen in de samenleving;
- er is aandacht voor religieuze feesten.

3.3 Het koersplan 2020-2024 PROOLeiden/Leiderdorp

Onze leerling
groeit op in een kenterende samenleving,
waar nieuwe technologieën het leven sterk beïnvloeden.
krijgt met complexe maatschappelijke vraagstukken te maken,
die vragen om zelfbewustzijn, samenwerking en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Onze leerling leert
nieuwsgierig te zijn, te ontdekken en te leren.
zijn eigen leerwereld te verbinden aan maatschappelijke vragen.
kritisch te denken en open te staan voor ieders mening.
verantwoordelijkheid te dragen voor zichzelf, de ander en de wereld.
zelfbewust, zelfsturend en flexibel te zijn.
betekenisvolle relaties aan te gaan.
zijn ruimte in relatie tot de ander te ontdekken.
een leven lang.

Onze leerling
is welkom
heeft een stem
verdient een plek in onze samenleving

Het schoolplan van Woutertje Pieterse is afgestemd op het koersplan 2020-2024 'Verhaal voor de toekomst' van onze scholengroep PROOLeiden/Leiderdorp. Dit koersplan verbindt ons als scholengroep en biedt scholen richting en ruimte in hun schoolontwikkeling. Het koersplan, dat in co-

creatie met de scholen is ontwikkeld, dient als belangrijk uitgangspunt en krijgt vorm in de schoolplannen.

Onze bedoeling is ons startpunt van waaruit wij werken, de kernwaarden dienen als ijkpunten en de leidende principes zijn onze richting gevers. De komende jaren richten we ons op een paar thema's, onze richting.

Onze bedoeling

Als scholengroep dagen wij iedereen uit om zichzelf en de ander te versterken in kennis, denk - en menskracht en vanuit verantwoordelijkheid en nieuwsgierigheid zorg te dragen voor de wereld, de ander en zichzelf.

Eigenaarschap, talentontwikkeling, vertrouwen, verbinding en toekomstgericht zijn de kernwaarden. Deze kernwaarden zorgen voor evenwicht tussen houding, regels en gedrag. De bedoeling en kernwaarden zijn logischerwijs ook van toepassing op ónze manier van (samen)werken. De leidende principes die wij hierbij hebben geformuleerd laten zien hoe wij onze waarden zichtbaar maken in de praktijk en hoe wij onze bedoeling nastreven.

Leidende principes:

- *We gaan in dialoog en stellen vragen*
- *Wij verbinden in verscheidenheid*
- *We leren van en met elkaar*
- *We dragen zorg voor brede ontwikkeling*
- *We geven ruimte aan onszelf in relatie tot de ander*

Onze richting

Onze richting kenmerkt de vormgeving van ons onderwijs voor de komende jaren, waarin wij onze opdracht, om onze leerlingen voor te bereiden op een toekomst in de maatschappij, nog meer kunnen waarmaken. Daarbij ligt onze focus op de volgende thema's:

Versterken van onze openbare identiteit

Weten waar we voor staan en dat zichtbaar maken in ons handelen.

Wij zijn een scholengroep voor openbaar onderwijs. We staan op voor iedereen, met respect voor ieders mening en achtergrond. Wij werken vanuit de normen en waarden vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Dit uit zich in onderwijs (burgerschaps)onderwijs waarbij we leerlingen uitdagen om verbinding(en) te leggen en kritisch te denken tussen hun eigen leefwereld(en) en grotere maatschappelijke vraagstukken.

Brede blik op het onderwijs

Een goede balans tussen kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming.

Wij geven leerlingen een goede beheersing van de basisvaardigheden, zoals taal en rekenen, en de 21e-eeuwse vaardigheden. Maar onderwijs is breder. Naast kwalificatie richten we ons daarom op persoonsvorming en socialisatie. Wij willen dat leerlingen zich ontwikkelen tot individuen die een verantwoordelijke rol kunnen vervullen in de samenleving van nu én in de toekomst. Het is steeds

meer van belang dat je weet wie je bent, wat je kan, wat je wilt en waar je voor staat. Deze brede blik is niet alleen te vatten in het curriculum. Het vindt plaats in dialogen, in de ontmoeting en binnen relaties. De leerkracht heeft hier een cruciale rol: op basis van een eigen visie op leren, ontwikkelen en onderwijzen zoeken naar de balans tussen deze drie domeinen.

Ontwikkeling naar een lerende organisatie

Als organisatie zelf lerend en in ontwikkeling zijn door passende structuren en een lerende cultuur om doelen te realiseren binnen de scholen en de scholengroep.

Onze leerkrachten, Interne Begeleiders, conciërges, vakleerkrachten en schoolleiders zijn bepalend voor het leveren van kwalitatief goed onderwijs. Door de veranderende maatschappij wordt van ons allen gevraagd bewust te zijn van eigen talenten, continu te ontwikkelen, flexibel te zijn en een leven lang te leren. We stimuleren ontwikkeling van individuen en teams en bevorderen hierbij eigen initiatief. Met elkaar verbinden we schoolontwikkeling aan personeelsontwikkeling en vormen een lerende organisatie. We gaan hierbij bewust op zoek naar mogelijkheden om eigen talenten en specialismen in te zetten voor de scholen en bovenschools met elkaar te verbinden. De school is daarmee toekomstgericht en een uitdagende plek om te (blijven) werken.

Gerichtheid op samenwerking

Aangaan van duurzame en betekenisvolle relaties; intern en met onze externe partners.

We kunnen onze bedoeling en merkbeloofte *Onderwijs met aandacht voor elkaar* uitsluitend waarmaken door in verbinding te staan met onze interne en externe partners. Onze belangrijkste partners zijn de leerlingen en hun ouders/opvoeders. **Intern** werken we als scholen onderling steeds meer samen en bundelen onze krachten. We zijn kritische gesprekspartners en leren van en met elkaar. De Leidse regio biedt talloze mogelijkheden tot **externe** samenwerking. Denk hierbij aan onze samenwerking met de voorschoolse educatie, vervolgonderwijs, de samenwerkingsverbanden en jeugdhulp. We hebben geluk met de rijke leeromgeving die de stad te bieden heeft. Tal van musea, culturele instellingen en initiatieven maken een rijk onderwijsaanbod mogelijk.

3.4 Missie en visie van de school

3.4.1 De missie

De missie van de school is: het bieden van kwalitatief goed onderwijs.

De school stelt zowel de ontwikkeling van elke leerling als de ontwikkeling binnen de samenleving centraal. In de didactische aanpak hebben meervoudige instructie, zelfstandig leren (autonomie/eigenaarschap) en een adequate ondersteuningsstructuur een belangrijke plaats. De leerlingen ontwikkelen zich in een prettige, veilige en uitdagende leeromgeving. Er wordt naast de cognitieve doelen, ook gewerkt aan doelen op het vlak van sociaal-emotionele, creatieve en levensbeschouwelijke ontwikkeling.

De school staat midden in de samenleving en er wordt met ouders en andere partners in de omgeving samengewerkt. De school leidt de leerlingen op tot zelfstandige, verantwoordelijke burgers in de maatschappij. Een maatschappij die zich kenmerkt door ruimte voor en acceptatie van verschillen, verdraagzaamheid, kansengelijkheid, zorg en verantwoordelijkheid voor elkaar!

3.4.2 De visie

De kernwaarden van PROOLEiden/Leiderdorp, 'eigenaarschap, talentontwikkeling, vertrouwen, verbinding en toekomstgericht', geven aan waarvoor de school staat. Binnen alle geledingen van de school zijn deze waarden het vertrekpunt voor het handelen, het onderwijsaanbod en de omgang met leerlingen, ouders, personeelsleden en alle andere betrokkenen. Ze zorgen intern voor verbinding en zijn bepalend voor het imago.

De visie van de school is:

'Op basisschool Woutertje Pieterse is het onderwijs erop gericht om vanuit een veilig klimaat leerlingen cognitief en sociaal zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. Kinderen leren respect hebben voor ieders mening en achtergrond. Ze worden uitgedaagd in verbinding te leggen en kritisch te denken tussen hun eigen leefwereld(en) en grotere maatschappelijke vraagstukken'.

De school streeft ernaar om binnen de mogelijkheden van het individuele kind de optimale ontwikkeling te bewerkstelligen. Om dit te bereiken wordt er gewerkt aan samenwerkend leren en wordt er gezorgd voor een veilig en prettig pedagogisch klimaat.

Maatschappelijke visie

Het uitdragen van normen en waarden staat hoog in ons vaandel. In het onderwijs ligt het accent op normen en waarden die leerlingen uitdagen tot een respectvolle houding ten opzichte van hun omgeving. Hierbinnen past ook een houding met eerbied voor natuur en milieu.

In de groep krijgen deze uitgangspunten gestalte door een verantwoord pedagogisch klimaat te creëren en leerlingen uit te dagen tot initiatief. Voorwaarden hiervoor zijn een goede organisatie en helder geformuleerde omgangsregels. Zo ontstaat een sfeer van veiligheid en openheid, waarin er respectvol en op positieve wijze met elkaar wordt omgegaan.

Het kind wordt gezien als een deelnemer van de maatschappij. Er worden situaties gecreëerd waarin leerlingen gezamenlijk werken aan en praten over actuele maatschappelijke thema's. Er is een klimaat waarin iedere leerling zich durft te uiten en de bijdrage kan leveren die van hem wordt verwacht. Zelfstandigheid en verantwoordelijkheidsgevoel worden ontwikkeld.

Goede communicatie is een belangrijk middel binnen het onderwijsleerproces. De leerlingen worden uitgedaagd tot interactie en participatie. Die worden als middelen gezien die de motivatie bevorderen en bijdragen aan een goede sfeer in de groep.

In het belang van de leerlingen is er sprake van een open communicatie met de ouders.

De school is laagdrempelige school, waarin ook persoonlijke aandacht een plek heeft. Het is een professionele taak om tijdig heldere informatie te verschaffen over de gang van zaken op school en waar nodig gezamenlijk tot afspraken en oplossingen te komen die doelmatig en haalbaar zijn.

Pedagogische visie

Schoolklimaat

De school is voor de leerlingen een veilige plaats, waar zij zich op hun gemak voelen, zichzelf durven zijn, zich geaccepteerd voelen en vertrouwen in zichzelf en in anderen hebben. Voor de leerkrachten

betekent dit concreet: oog hebben voor het individu, een open houding, wederzijds respect en een goede relatie waarin het kind zich gekend weet. Vanuit die houding ontwikkelen leerlingen zich tot zelfredzame, zelfverantwoordelijke wereldburgers.

De visie van de school betreffende pedagogisch klimaat luidt dan ook:

'Op basisschool Woutertje Pieterse streven we naar een pedagogisch klimaat waarin iedereen elkaar accepteert en respecteert en veiligheid en geborgenheid een centrale rol spelen'.

Ieder kind ervaart persoonlijke aandacht en een positieve benadering van de leerkracht. De leerkracht is duidelijk en consequent in zijn gedrag, waardoor leerlingen weten waar ze aan toe zijn. Het groepsmanagement is gericht op het bieden van zekerheid, veiligheid en rust.

In het lesgeven streeft de leerkracht interactie en motivatie na, waardoor de leerlingen met plezier leren. Daarbij leren de leerlingen verantwoordelijkheid te dragen voor de omgeving (eigen tafel, het lokaal, het Terraplein), maar ook voor het welbevinden van elkaar. De leerkracht ondersteunt en stimuleert alle ontwikkelingen waarin leerlingen een verantwoordelijke rol spelen in het leerproces van elkaar.

Duidelijke structuur

Er wordt veel waarde gehecht aan rust, orde en regelmaat. Een vaste duidelijke structuur in de opbouw van het onderwijsaanbod en het naleven en hanteren van duidelijke school- en groepsregels zijn belangrijke voorwaarden voor het optimaal kunnen leren en presteren. Het onderwijs sluit zo goed mogelijk aan bij de belevingswereld van de leerlingen en er worden verschillende werkvormen aangeboden.

Optimale ontwikkeling

De school biedt voor ieder kind zorg en streeft ernaar dat het zich optimaal ontwikkelt en ontplooit met de mogelijkheden die het in zich heeft. Het onderwijsaanbod wordt zo veel mogelijk afgestemd op de behoeften en het niveau van de leerlingen. Extra zorg is gericht op alle leerlingen met specifieke behoeften op cognitief en/of sociaal-emotioneel gebied.

De school helpt leerlingen om zich persoonlijk te ontwikkelen. Het is belangrijk dat ieder kind een realistisch beeld krijgt van eigen mogelijkheden, karakter en gedrag.

De leerkrachten zijn positief en respectvol in hun benadering, ontwikkelen begrip voor het waarom van een bepaalde situatie en formuleren constructieve verwachtingen in samenspraak met kind en ouders.

Samen

De school is een plek waar leerlingen samen werken, samen leren, samen spelen en samen lachen. De schoolgemeenschap is de plek waarbinnen ieder zijn/haar verantwoordelijkheid draagt om voor de ander te zorgen.

Didactische visie

De voornaamste taak van de leerkracht ligt in het samenstellen en overbrengen van de leerstof op een wijze die de belangstelling van de leerlingen prikkelt, hen uitdaagt tot het nemen van initiatief en

het vergroten van de zelfstandigheid. Voorwaarde daarvoor is dat de leerkracht vertrouwen in hen stelt en dat hij het aandurft hen verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces te geven. Iedere leerling kan een ononderbroken leerproces doormaken. Er worden eisen aan de leerlingen gesteld en er wordt rekening gehouden met individuele mogelijkheden. Ieder kind ontwikkelt zich zoveel als mogelijk in zijn eigen tempo en op zijn eigen niveau. Het deelgenoot zijn van een groep en van een school mag geen belemmering vormen, maar dient een stimulans te zijn.

In de basis wordt in alle groepen gedifferentieerd onderwijs geboden, waarbij sprake is van een effectieve instructie (DI-model).

De leerkracht zorgt vanuit een efficiënt klassenmanagement voor een goede planning en organisatie en creëert daarbij een rustige leer- en werkomgeving met duidelijke regels en afspraken.

Het is van belang dat leerlingen keuzevrijheid hebben om een deel van de leerstof zelf te verwerken en de volgorde en de aanpak c.q. werkwijze zelf te plannen. Dit heeft een positief effect op de motivatie van de leerlingen.

Levensbeschouwelijke visie

Binnen het onderwijs wordt leerlingen de mogelijkheid geboden een levensbeschouwing op te bouwen, waarbinnen zij eigen opvattingen kunnen ontwikkelen en verwoorden, met begrip en respect voor de levensbeschouwing van anderen. Levensbeschouwelijke vorming vindt met name plaats tijdens de lessen GVO en HVO.

Uitgangspunt voor de levensbeschouwelijke vorming is dat de leerlingen leren omgaan met waarom- en zingevingsvragen. Ze ontdekken de betekenis van invloeden uit de maatschappij en uit de eigen omgeving op hun leven.

Visie op zorg en begeleiding

De school biedt leerlingen met specifieke zorg en begeleiding een plek op de school. Er wordt gestreefd om deze zorg vanuit de school te bieden, eventueel met hulp van externen. Het aanbod van de specifieke zorg en begeleiding komt tot stand in samenwerking met ouders.

De school onderschrijft het motto van het passend onderwijs: 'Gewoon waar het kan, speciaal waar het moet'. Daar waar de school de specifieke zorg en begeleiding niet kan bieden, wordt gezocht naar een passende onderwijsplek.

3.5 Het onderwijs

De opdracht van de school is het verzorgen van primair onderwijs aan leerlingen tussen 4 en 12 jaar. Het onderwijs op school voldoet aan de door de overheid opgestelde kerndoelen en referentieniveaus.

Er is een leerlingvolgsysteem waarin jaarlijks in januari (M-toets) en juni (E-toets) methoden-onafhankelijke toetsen worden afgenomen bij de cognitieve vakken.

De capaciteiten van de leerlingen worden in beeld gebracht met de afname van de NSCCT in de groepen 4 en 6.

Trendanalyses worden besproken en er worden plannen opgesteld om aan te sluiten bij de leerbehoeften en capaciteiten van leerlingen.

Ook voldoet de school aan de basisondersteuning, zoals beschreven in het Schoolondersteuningsprofiel en wordt onderwijs verzorgd aan leerlingen die binnen de kaders van dit ondersteuningsprofiel passen.

Het onderwijs richt zich op de sociaal-emotionele, cognitieve, zintuiglijke, motorische en creativiteitsontwikkeling. Deze doelen zijn gericht op de verwerving van kennis, inzicht, vaardigheden en houdingen. Er wordt gewerkt aan een breed vormingsaanbod.

Dit uit zich o.a. in:

- het streven van de directie en de leerkrachten naar zo hoog mogelijke resultaten bij alle leerlingen;
- het hebben van een gedeelde en door iedereen gedragen visie op lesgeven en leren;
- het maximaal benutten van de beschikbare onderwijs- en leertijd;
- het streven naar onderwijs op maat voor elke leerling;
- een veilig, uitdagend en eisen stellend pedagogisch klimaat, ondersteund door betrokken ouders;
- regelmatig observeren van leerlinggedrag en het toetsen van opbrengsten;
- het aanleren van een onderzoekende en ontdekkende houding bij de leerlingen;
- participatie van ouders waarbij zij vanuit hun expertise en/of ervaring een inhoudelijke bijdrage aan het onderwijs leveren;
- een ruim en geordend schoolgebouw.

3.5.1 Organisatiestructuur

De school is één van de 20 scholen van PROOLEiden/Leiderdorp. In de besturingsfilosofie van PROOLEiden/Leiderdorp wordt uitgegaan van een Raad van Toezicht op hoofdlijnen en een Bestuur voor de dagelijkse leiding, met een substantieel aantal gemandateerde bevoegdheden en taken.

Per basisschool heeft een directeur de eerste verantwoordelijkheid ten aanzien van het onderwijskundig management en de operationele zaken op zijn basisschool.

In het Koersplan geeft het bestuur aan ouders te zien als gelijkwaardige partners van de school in het leren en ontwikkelen van leerlingen, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid. Dit komt tot uiting in de belangrijke rol die het bestuur in formele zin ziet weggelegd voor de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) die naast de wettelijke bevoegdheden zo vroeg mogelijk bij het bovenschools beleid betrokken wordt.

Ditzelfde gaat ook op voor de medezeggenschapsraad op schoolniveau.

3.5.2 Schoolklimaat

Het is belangrijk dat de school een veilige en verzorgde omgeving is voor de leerlingen en de medewerkers. Een omgeving waarin iedereen zich geaccepteerd voelt en waar het plezierig samenwerken is. De school is een school die open staat voor ouders. De school informeert en betreft ouders zo optimaal mogelijk bij de dagelijkse gang van zaken.

De doelen/afspraken zijn:

- de school besteedt structureel aandacht aan sociale vorming van de leerlingen;
- de school ziet er verzorgd uit;
- de school is een (sociaal) veilige school;
- leerkrachten (onderling) en leerlingen (onderling) gaan respectvol met elkaar om;

- ouders ontvangen om de week een nieuwsbrief;
- de school organiseert startgesprekken, voortgangsgesprekken en eindgesprekken;
- ouders participeren bij diverse activiteiten, zowel inhoudelijk in het onderwijs vanuit expertise en/of ervaring alsmede vanuit een andere rol (klassenouder, MR, AC, e.d.);
- de school is laagdrempelig voor de ouders.

3.5.3 Sociale Veiligheid

De school waarborgt de sociale veiligheid van leerlingen, leerkrachten en medewerkers.

De school probeert incidenten te voorkomen. Er zijn school- en groepsregels (w.o. pleinregels). Deze regels gaan met name over hoe met elkaar om te gaan. De school beschikt over diverse materialen en instrumenten op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling (KiVa). De lessen sociaal-emotionele ontwikkeling staan in het teken van de ontwikkeling van goed (passend) gedrag.

Incidenten worden in eerste instantie afgehandeld door de leerkracht. Als zaken niet opgelost kunnen worden wordt de directie betrokken bij de afhandeling. Ook ouders worden betrokken bij de aanpak van incidenten (de school beschikt over een gedragsprotocol).

De school beschikt over een vertrouwenspersoon, een aandachtsfunctionaris en diverse BHV'ers. Tevens is er op stichtingsniveau een externe contactpersoon.

3.5.4 Arbobeleid

De school is aangesloten bij een Arbodienst. De school hanteert geen schoolspecifiek Arbobeleid, maar volgt afspraken op stichtingsniveau en borgt wettelijke regelingen. Eens per 4 jaar neemt de school een Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) af en stelt een Plan van Aanpak op. Jaarlijks wordt er aan verbeterpunten gewerkt. Het Plan van Aanpak wordt ieder jaar aangepast, uitgevoerd en geëvalueerd door de directie in overleg met het team en de MR.

3.5.5 Opbrengstgericht werken

Op school wordt er opbrengstgericht gewerkt. De ontwikkeling van de leerlingen van de groepen 1 en 2 worden middels observaties en het peilen van ontwikkelingsdoelen in beeld gebracht (KIJK!). Vanaf groep 3 wordt uitgegaan van de gemiddelde vaardigheidsscore op de Cito-toetsen. Per Cito-toets is een norm vastgesteld. In bepaalde gevallen is deze afgeleid van de inspectienormen (zie *Analyse en waardering van opbrengsten primair onderwijs*) en waar dat niet het geval is, is de schoolnorm vastgesteld. Er is beschikking over een overzicht van de toetsen en de bijbehorende normen. Bij de bespreking van de leerlingen wordt de uitslag van de toets (de gehaalde gemiddelde vaardigheidsscore) vergeleken met de norm (de gewenste gemiddelde vaardigheidsscore). Als de gewenste score structureel onder de gewenste score is, worden er door de LOS en de leerkracht interventies afgesproken. Deze interventies kunnen zijn:

- meer tijd besteden aan dat vak-/vormingsgebied (roosteren);
- instructie wijzigen en verbeteren: consequent directe instructie toepassen;
- meer automatiseren;
- differentiatie aanpassen;
- capaciteiten van de leerling in beeld brengen (NSCCT);
- kind- en/of oudergesprek voeren;
- inzet van extra ondersteuning;
- collegiale consultatie.

De directie en de LOS monitoren de interventies of deze het gewenste effect hebben.

3.5.6 Opbrengsten

Het onderwijs is geen vrijblijvende aangelegenheid. Er wordt gestreefd naar zo hoog mogelijke opbrengsten m.b.t. met name taal, lezen, rekenen en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het is belangrijk dat de leerlingen presteren naar hun mogelijkheden en dat ze opbrengsten realiseren die leiden tot passend en succesvol vervolgonderwijs. De komende periode zal de school op basis van data schoolnormen per groep formuleren waar ambities en doelstellingen aan getoetst kunnen worden. De referentieniveaus zijn hierbij uitgangspunt (rekenen en begrijpend lezen).

De doelen/afspraken zijn:

- de leerlingen realiseren aan het eind van de basisschool de verwachte opbrengsten (op grond van hun kenmerken en capaciteiten). De gemiddelde score op de eindtoets in de afgelopen 3 jaar is opgenomen in de schoolgids;
- de leerlingen realiseren tussentijds de verwachte opbrengsten (op grond van hun kenmerken en capaciteiten);
- de sociale vaardigheden van de leerlingen liggen op het niveau dat verwacht mag worden (op grond van hun kenmerken);
- de leerlingen doorlopen de basisschool in principe in acht jaar;
- de leerlingen krijgen vanaf groep 6 een uitstroomverwachting en in groep 8 het advies voor vervolgonderwijs;
- de leerlingen presteren naar verwachting in het vervolgonderwijs.

3.6 Leerlingen

De meeste leerlingen die de school bezoeken wonen in de directe omgeving van de school. De meeste ouders kiezen de school omdat het dichtbij is en vanwege de goede sfeer. Ook het openbare karakter van de school en de goede naam zijn aanleiding om te kiezen voor basisschool Woutertje Pieterse.

De school voert een aannamebeleid waardoor het leerlingenaantal de komende jaren licht zal stijgen. De school is een middelgrote basisschool en telt ca. 400 leerlingen, verdeeld over zeventien groepen. De school gaat uit van een leerstofjaarklassensysteem.

Er wordt in twee bouwen gewerkt:

- de onderbouw (groepen 1/2 t/m 4);
- de bovenbouw (groepen 5 t/m 8).

De vijf groepen 1/2 zijn heterogeen ingedeeld. Dit betekent dat de jongste en de oudste kleuters bij elkaar in de groep zijn geplaatst. Indien het schooljaar met vier groepen 1/2 gestart wordt, is de later in het schooljaar op te starten vijfde groep homogeen van aard.

Vanaf groep 3 zijn de leerlingen ingedeeld in jaargroepen die dubbel zijn uitgevoerd. De parallelgroepen zijn naast elkaar gehuisvest.

Per groep is de maximale groepsgrootte in principe niet groter dan 28 leerlingen.

In de 'oudbouw' bevinden zich de groepen 1 t/m 4. In de nieuwbouw zijn de groepen 5 t/m 8 gesitueerd.

De beslissing over de verdeling van de leerlingen over de groepen berust bij de school. De school streeft ernaar de groepen zo evenwichtig mogelijk samen te stellen.

Begeleiding naar VO-scholen

De school gebruikt het Leerlingvolgsysteem (LVS) van Cito om de tussen- en eindscores te meten. Het schooladvies voor het voortgezet onderwijs wordt opgesteld met gebruikmaking van dit LVS (over de hele schoolloopbaan), de NSCCT (capaciteitentoets voor de groepen 4 en 6), de scores op methodegebonden toetsen en de inzichten van de leerkrachten van groep 7 en 8. De directie, de LOS en de leerkrachten van groep 7 en 8 stellen gezamenlijk het schooladvies op.

In november worden de ouders tijdens een informatieavond geïnformeerd over de overgangsprocedure naar het VO. In december vinden adviesgesprekken met ouders en leerlingen plaats.

Leerlingen en ouders ontvangen diverse informatie over scholen voor VO.

De school volgt de POVO-procedure binnen het samenwerkingsverband Leiden.

De school volgt de leerlingen in het VO om vast te kunnen stellen of het gegeven advies overeenkomt met het huidige functioneringsniveau. De school ontvangt hiervoor gegevens van enkele VO-scholen waar leerlingen naar uitgestroomd zijn. Tevens zijn deze gegevens beschikbaar via vensterPO en het jaarlijkse cohortonderzoek.

3.7 Personeel en organisatie

De directie van de school bestaat uit een directeur. De directeur wordt bijgestaan door twee Leer- en Ontwikkelspecialisten en een directie-assistent. Samen met de leerkrachten LB, die tevens 'voorzitter' zijn van een werkgroep (schoolontwikkeling), wordt het schoolbeleid vorm gegeven.

Het aantal teamleden (excl. directie) is 29 (waarvan 2 mannen): 5 in voltijd en 24 in deeltijd. Het aantal onderwijsgevende personeelsleden is 24; het aantal onderwijsondersteunend personeelsleden is 5.

Het ziekteverzuim is boven het gewenste gemiddelde van 6%, de ziekmeldfrequentie is rond de 1. De leeftijdsopbouw staat in onderstaand schema.

Per 01-01-2021	DIR	vt	dt	OP	vt	dt	OOP	vt	dt
Ouder dan 50 jaar	1	1		7	1	6	3		3
Van 41 t/m 50 jaar				3		3			
Van 31 t/m 40 jaar				6		6	1		1
Van 20 t/m 30 jaar				8	4	4	1		1
Totaal	1	1		24	5	19	5		5

Ons uitgangspunt is dat bevoegde leerkrachten lesgeven. Zij onderhouden hun bekwaamheid middels (team)scholing, het volgen van cursussen e.d.

Er wordt gewerkt aan de professionele organisatie door o.a. verschillende werkgroepen, samenwerking en afstemming in de bouwen, het vergroten van het pedagogisch-didactisch handelen van leerkrachten ten behoeve van de kwaliteit van het onderwijs.

De medezeggenschapsraad is samengesteld uit een personeels- en ouderdelegatie. Beide zijn vertegenwoordigd met vier personen. De MR komt ongeveer zes keer per jaar bijeen. Eén MR-lid vertegenwoordigt de school tevens in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

3.8 Huisvesting

De school staat in de wijk Houtkwartier, gelegen in de gemeente Leiden, grenzend aan Oegstgeest. De meeste leerlingen wonen in de wijk en/of directe omgeving. Veel woningen zijn gebouwd aan woonerven en straten met veel groengebieden. Naastgelegen zijn een park (Leidse Hout) en een atletiekbaan. Het gebouw biedt zowel binnen als buiten (speel-)ruimte voor diverse activiteiten. Tevens is en wordt het gebouw indien nodig aangepast aan de eisen die nodig zijn voor het onderwijs van deze tijd.

Het gebouwencomplex huisvest tevens een BSO (Smallsteps). Zij verzorgen de voor- en naschoolse opvang. De school streeft naar een zo optimaal mogelijke afstemming en samenwerking met deze partner.

Er wordt aan de brede ontwikkeling van leerlingen gewerkt door hen aan verschillende activiteiten deel te laten nemen. Daarom biedt de school externen de mogelijkheid de leerlingen naschoolse activiteiten aan te bieden. Externen kunnen tegen een gereduceerd huurtarief gebruik maken van de ruimten van de school.

3.9 Financiën

De school werkt met een meerjarenbegroting en -formatie en heeft daarbij de verantwoordelijkheid om, binnen de financiële kaders zoals deze bepaald zijn door PROOLEiden/Leiderdorp, de doelstellingen te realiseren. De directie bespreekt en verantwoordt de begroting en exploitatie met de controller van PROOLEiden/Leiderdorp.

Zie verder hoofdstuk 7 voor de financiële paragraaf.

4. Kwaliteitszorg

Bij PROOLeiden/Leiderdorp wordt elke dag hard gewerkt aan de kwaliteit van het onderwijs. Alle scholen volgen daarin hun eigen kwaliteitszorgcyclus.

Daarnaast hebben we de afgelopen jaren grote stappen gezet in de bovenschoolse kwaliteitszorg om te zorgen dat in de hele scholengroep planmatig aan kwaliteit gewerkt wordt. We onderscheiden kwaliteit en kwaliteitszorg; we streven naar kwaliteit en zorgen ervoor dat de kwaliteit op peil blijft. We beoordelen onze ambities systematisch en op basis van de bevindingen verbeteren of borgen we onze kwaliteit.

Onze kwaliteitszorg is niet losstaand. Het is altijd verbonden met schoolontwikkeling en professionele ontwikkeling. We streven ernaar dat alle teamleden competenties ontwikkelen die gerelateerd zijn aan de ontwikkelingen die we belangrijk vinden. Zo borgen we dat de schoolontwikkeling en de ontwikkeling van onze medewerkers parallel verloopt.

Kwaliteitskader

Als we het hebben over kwalitatief goed onderwijs, dan gaan we uit van ons kwaliteitskader. Dit kader is samen met de scholengroep vastgesteld en biedt een gemeenschappelijke taal, van waaruit alle betrokkenen in onze scholengroep werken. Met alle scholen hebben we afgesproken dat we het kwaliteitskader als basis gebruiken, aangescherpt met de eigen visie op onderwijs en leren: het verhaal van de school.

Het kwaliteitskader is geordend op hoofdthema's:

- Onderwijsleerproces en pedagogisch klimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur

De drie hoofdthema's zijn verder onderverdeeld in zeven onderwijsdomeinen. Onderstaande afbeelding geeft hiervan een schematische weergave.

Kwaliteitskader PROOLeiden/Leiderdorp		
Onderwijsleerproces en Pedagogisch klimaat	Onderwijsresultaten	Kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur
• Pedagogisch klimaat en sociale veiligheid • Didactisch handelen • Aanbod en Onderwijstijd • Ontwikkeling en Ondersteuning van leerlingen	• Resultaten	• Kwaliteitscultuur en condities • Kwaliteitszorg en verantwoording op schoolniveau

Alle zeven onderwijsdomeinen staan met elkaar in verbinding. Dit betekent dat veranderingen in één van de afzonderlijke onderwijsdomeinen ook veranderingen in de andere domeinen én de ontwikkeling van de leerling tot gevolg hebben. In andere woorden: de onderwijsdomeinen vormen

de basislijnen van een web. Het streven is het bouwen van een zo stevig mogelijk web zodat het de leerlingen in de klas optimaal tot ontwikkeling komen.

De Plan-Do-Check-Act-cyclus hanteren we als een denk- en handelingsmodel omdat het uitnodigt om op een systematisch en cyclische manier van ervaringen te leren. We formuleren doelen/plannen/ambities (plan), voeren deze uit (do), gaan na of deze voldoen aan de verwachtingen (check) en we gaan hierover in gesprek en stellen indien nodig de plannen bij (act). Het geheel aan geplande activiteiten en maatregelen waarmee we de kwaliteit van het onderwijs in brede zin bepalen, bewaken en verbeteren, vormen ons kwaliteitszorgsysteem.

Kwaliteitszorg op schoolniveau

Met behulp van het kader kijken we als school gericht naar ons eigen onderwijs. Het kader helpt bij het vinden van aangrijpingspunten om te werken aan een school waar kinderen zich optimaal ontwikkelen. In andere woorden: het kader geeft richting aan datgene waarvan de kwaliteit moet worden gewaarborgd en verbeterd. Bovendien komt het overeen met de kwaliteitsstandaarden die de Inspectie van het Onderwijs hanteert.

In onderstaande tabel beschrijven wij hoe wij zicht houden op de verschillende onderwijsdomeinen uit ons kwaliteitskader, waarbij een kritische blik van buiten een belangrijke rol speelt.

Onderwijsdomein	Instrumenten/kwaliteitsactiviteiten die wij als school gebruiken om zicht te houden op dit domein (zowel op school- als klasniveau)
Aanbod en onderwijstijd	<u>Onderwijstijd</u> : voldoende lestijd inroosteren (jaarrooster), evenwichtig groepsrooster <u>Aanbod</u> : moderne methoden en middelen (passend bij visie en populatie)
Pedagogisch klimaat en sociale veiligheid	KiVa-school, monitor sociale veiligheid, sociogram, klassenbezoeken, collegiale consultatie, audits, kijkwijzers, tevredenheidsonderzoek, kind-oudergesprekken, gesprekkencyclus (fg/bg), resultatenanalyses, leerlingenraad
Didactisch handelen	klassenbezoeken, collegiale consultatie, audits, kijkwijzers, tevredenheidsonderzoek, kind-oudergesprekken, gesprekkencyclus professionele ontwikkeling (DIR: fg/bg), resultatenanalyses, leerlingenraad
Ontwikkeling en Ondersteuning van leerlingen	Zorgplan, HGW-protocol, klassenbezoeken, collegiale consultatie, kijkwijzers, tevredenheidsonderzoek, kind-oudergesprekken, resultatenanalyses, leerlingenraad

Resultaten	Zorgplan, HGW-protocol, gesprekkencyclus zorg (LOS-leerkracht), resultatenanalyses, trendanalyses (Dir-LOS, LOS-leerkracht, bouw en team), resultatengesprek PROO
Kwaliteitscultuur en condities	Schoolplan, jaarplan, jaarverslag, koersgroep, team/bouwvergaderingen, werkgroepen, gesprekkencyclus zorg (LOS-leerkracht) en professionele ontwikkeling (Dir: POP/fg/bg)
Kwaliteitszorg en verantwoording	Schoolplan, jaarplan, jaarverslag, koersgroep, team/bouwvergaderingen, werkgroepen, gesprekkencyclus zorg (LOS-leerkracht) en professionele ontwikkeling (Dir: POP/fg/bg), tevredenheidsonderzoeken, kwaliteitsmonitoring PROO, gesprekkencyclus PROO

Kwaliteitszorgcyclus PROOLEiden/Leiderdorp

De zorg voor kwaliteit en bijbehorende kwaliteitscyclus vinden plaats op alle niveaus binnen de organisatie: op het niveau van het schoolbestuur, maar ook op die van de leerkracht en de school. Ook de kwaliteitsvragen stellen we ons op alle niveaus.

Met de scholengroep hebben we een stelsel ontwikkeld om de kwaliteit van het onderwijsleerproces en de leerresultaten te bevorderen. Dit staat beschreven in het bovenschoolse kwaliteitsbeleid/handboek, waarin ons kwaliteitskader het uitgangspunt is. Hieronder beschrijven wij kort de gezamenlijke kwaliteitsactiviteiten die wij als scholengroep uitvoeren.

Vanuit het Koersplan van de scholengroep stellen we een vierjarig schoolplan op met daarin de ambities voor de komende jaren. In het jaarplan staan de (kwaliteitszorg)doelen voor aankomend schooljaar, waarbij vooraf de wijze van evalueren van de doelen gespecificeerd wordt om het planmatig werken te bevorderen.

Ook audits vormen een onderdeel van de kwaliteitszorgcyclus op school en in de scholengroep. Sinds schooljaar 2017-2018 worden bij PROOLEiden/Leiderdorp collegiale audits uitgevoerd, onder begeleiding van een externe professionele auditor. Alle scholen worden in een periode van vier jaar één keer bezocht door het auditteam, bestaande uit leerkrachten, IB'ers en schoolleiders vanuit onze eigen scholengroep.

Het kwaliteitskader staat centraal tijdens de audit. Daarnaast kunnen scholen een schooleigen vraag stellen aan het auditteam. Collegiale audits dragen bij aan de kwaliteitsontwikkeling op school. Scholen krijgen met behulp van de audit beter zicht op hun eigen kwaliteit, op de sterke kanten en de verbeterpunten. De auditcommissie houdt de school als 'critical friend' als het ware een spiegel voor. Bovendien dragen de collegiale audits bij aan onze ambitie om een lerende organisatie te zijn. We

kunnen samen en van elkaar veel leren. De uitkomsten die uit de audit naar voren komen, neemt de school mee in de verdere schoolontwikkeling; de belangrijkste punten worden opgenomen in het schoolplan en/of jaarplan. Daarbij levert een audit ook gegevens op die benut kunnen worden in het kader van de verantwoording naar de omgeving (bestuur, ouders, en andere partners) en de Inspectie van het Onderwijs.

Daarnaast hanteren we binnen PROOLeiden/Leiderdorp verschillende analyses/zelfevaluaties ten aanzien van het onderwijsleerproces en de leerresultaten. Met behulp van trendanalyses kijken we naar de opbrengsten, waarbij de resultaten vergeleken worden met het landelijk gemiddelde én een schooleigen norm die passend is bij de leerlingpopulatie en de ambities.

We brengen ook het pedagogisch didactisch handelen op schoolniveau in kaart. Jaarlijks monitoren we de sociale veiligheid van de leerlingen via SCOL (groepen 6 t/m 8); minimaal vierjaarlijks doen we een tevredenheidsonderzoek onder leerlingen, medewerkers en ouders. Jaarlijks neemt de MR een oudertevredenheidsonderzoek af.

Dialogo speelt een belangrijke rol in onze bovenschoolse kwaliteitszorg. Met het team en de MR overleggen we over de schoolontwikkeling.

We voeren twee keer per jaar een gesprek met het bestuur/stafbureau over de schoolontwikkeling. Aan het begin van het jaar is dit het ambitiegesprek. Hierbij staan de ambities van de school centraal, worden doelstellingen uit het schoolplan/jaarplan besproken, alsmede ontwikkelingen op het gebied van personeel en financiën.

In de tweede helft van het schooljaar voeren scholen het kwaliteitsgesprek. De zelfanalyses/zelfevaluaties vormen de basis voor het gesprek over de kwaliteit van het onderwijsleerproces.

De volgende vragen staan in dit gesprek centraal:

- Leren leerlingen genoeg (onderwijsresultaten)?
- Krijgen ze goed les (onderwijsproces)?
- Voelen ze zich prettig op school (schoolklimaat)?

Daarnaast voeren we nog gesprekken met het bestuur rondom HR en financiën.

Bij het maken van het jaarverslag wordt de kwaliteit van het onderwijs als totaal geëvalueerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een evaluatie van alle aspecten van het kwaliteitskader. Denk hierbij aan:

- de tussentijdse opbrengsten en eindopbrengsten;
- het beeld van het pedagogisch didactisch handelen;
- de monitor sociale veiligheid en de sociale opbrengsten
- het auditrapport;
- de tevredenheidsonderzoeken van ouders en medewerkers.

De analyses en gesprekken dienen als input voor de schoolbrede evaluatie en bijstellingen in het beleid. We rapporteren jaarlijks aan belanghebbenden en leggen verantwoording af in het kader van kwaliteit aan de inspectie, de MR, de RvT en stakeholders.

Het uitgangspunt in ons kwaliteitszorgsysteem is dat wij ontwikkelgericht werken. Dit betekent dat wij met en van elkaar leren.

5. Analyse van de school

5.1 Evaluatie schoolplanperiode 2015-2019

- We maken gebruik van en onderhouden Vensters PO.
- De communicatie met ouders is verbeterd. (Nieuwsbrief, SchouderCom).
- De contacten met ouders m.b.t. informatievoorziening over onderwijskundige aspecten is verbeterd; de gesprekscyclus is herzien.
- Er is structurele aandacht voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong en het werken met Levelwerk.
- ICT: er zijn leerlinglaptops aangeschaft die effectief worden ingezet.
- ICT: er wordt gewerkt met Snappet.
- ICT: programmeren maakt jaarlijks deel uit van de activiteiten in de techniekweken.
- Wetenschap en Techniek: ieder jaar worden er in iedere jaargroep twee buitenlessen ontworpen. Wij participeren in een pilot m.b.t. ontdekkend en ontwerpend leren.
- Engelse taal: er is een nieuwe methode voor het vak Engels aangeschaft en geïmplementeerd.
- Zorg en begeleiding: leerkrachten volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben. Het Zorgplan is herzien.
- Opbrengsten: er wordt systematisch een analyse gemaakt van de opbrengsten op alle niveaus. Jaarlijks wordt een katern opgesteld met verantwoording en analyse van de opbrengsten.
- Er gelden heldere regels voor de omgang met elkaar en anderen. Deze worden gedeeld met de ouders.
- Wereldoriëntatie: er is een nieuwe methode voor Geschiedenis aangeschaft en geïmplementeerd.
- SEO: de SCOL-scores worden systematisch geanalyseerd waaruit vervolgacties worden ingezet.

Enkele niet gerealiseerde verbeterpunten zijn in dit schoolplan opnieuw opgenomen. Dit zijn verbeterpunten die prioriteit hebben gekregen op basis van de diverse evaluatie-instrumenten, naar aanleiding van de missie en visie, op basis van de sterkte-zwakte analyse en naar inzicht van de directie en het team. Tevens zijn er op basis van deze gegevens en analyse daarvan, nieuwe verbeterpunten toegevoegd.

In het jaarplan en jaarverslag worden de verbeterpunten uitgewerkt en beschreven. Tevens is te zien welke punten gerealiseerd zijn en welke niet en het resultaat en/of de reden ervan.

Wat zijn de verbeterpunten?

- Opbrengsten: de schoolnorm (ambitieniveau) moet nader geïmplementeerd worden door middel van analyses, groepsbesprekingen en het leerstofaanbod. Hierbij zijn met name de referentieniveaus leidend.
- Het differentiëren op drie niveaus en het hanteren van het directe instructiemodel moet geborgd worden (HGW).
- Het passend aanbod voor 'plusleerlingen' kan beter worden geborgd.
- ICT: er wordt een ICT-beleidsplan opgesteld.
- De professionele cultuur verdient verdere aandacht. Diverse onderdelen van de lerende organisatie moeten ontwikkeld worden: collegiale consultatie, opleiding tot specialist, feedback geven en krijgen en werken aan individuele ontwikkeling.

- De sociale ontwikkeling en vorming wordt verder uitgewerkt door implementatie van een methodische aanpak.

5.2 Informatiebronnen voor het schoolplan 2021-2025

Het schoolplan en de onderliggende SWOT-analyse is gemaakt op basis van:

- de doelstellingen voortvloeiend uit het schoolplan 2015-2019;
- de doelstellingen binnen het Koersplan van PROOLEiden/Leiderdorp;
- het Schoolondersteuningsprofiel van de school;
- rapportages van onderwijsinspectie en/of externe deskundigen;
- resultaten van de Risico Inventarisatie en Evaluatie (Arbo);
- resultaten van de tevredenheidsenquêtes onder ouders (jaarlijks door MR);
- resultaten van kwaliteitsmetingen (ambitiegesprek, kwaliteitsgesprek, jaarverslag);
- opbrengsten van de school, zowel op cognitief gebied als op andere ontwikkelingsgebieden.

Zie ook 2.5.

Daarnaast is onder andere informatie uit vergaderingen, klassenbezoeken en de gesprekscyclus meegenomen.

5.3 Sterkte-zwakte analyse

Op basis van alle input is er een sterkte-zwakte analyse gemaakt en de kansen en bedreigingen van de school benoemd. De analyse vormt ons vertrekpunt bij het formuleren van onze ambities voor de komende jaren.

Sterke punten	Zwakke punten
<u>Opbrengsten/Resultaten</u> De school beschikt over een basisarrangement bij de inspectie. De resultaten zijn gemiddeld op of boven het landelijk gemiddelde op basis van Cito (percentage I, II en III >60%). <u>Plusonderwijs</u> De school heeft middels Levelwerk en de projectklas een aanbod voor (hoog)begaafde leerlingen. <u>Personeel</u> Veel potentie, goede sfeer, behulpzaam en respectvol naar elkaar, verantwoordelijkheidsgevoel. <u>Passend onderwijs</u>	<u>Opbrengsten</u> Op basis van de populatie kan de lat hoger gelegd worden. Het ambitieniveau van de school kan hier beter op afgestemd worden. <u>Professionele cultuur</u> Binnen het team is er nog te weinig sprake van: aanspreken op verantwoordelijkheden en gedrag, feedback geven en ontvangen, de persoonlijke ontwikkeling, leren van en met elkaar. <u>Educatief partnerschap/ouderparticipatie</u> De school benut te weinig mogelijkheden om ouders en leerlingen te betrekken bij het onderwijsproces. Zo kan de gesprekscyclus aangescherpt worden en de onderwijsdoelen zichtbaarder worden gemaakt. Ouders beschikken over veel expertise en ervaring.

Het Schoolondersteuningsprofiel beschrijft duidelijk de mogelijkheden en grenzen betreffende het bieden van passend onderwijs. <u>Digitaal adaptief werken (Snappet)</u> In de groepen 4 t/m 8 wordt voor verschillende vakgebieden gewerkt met Snappet. Leerkrachten zijn of worden vaardig in het adaptief werken met Snappet. <u>Verbreed aanbod Natuur en Techniek</u> De school biedt samen met externe partners een uitgebreid aanbod op het gebied van Natuur en Techniek.	<u>Schoolontwikkeling</u> Veel onderwerpen zijn benoemd en 'aangestipt' maar te weinig ontwikkelingen zijn geborgd en zichtbaar in de school. <u>Eigenaarschap leerlingen van hun leerproces</u> Leerlingen zijn onvoldoende eigenaar van hun leerproces. Ze weten onvoldoende waarom en wat ze leren. De leermotivatie is niet optimaal.
Kansen	Bedreigingen
<u>Kindcentrum</u> De maatschappelijke ontwikkelingen vragen steeds meer om dagarrangementen voor leerlingen. De school heeft de ruimte en de partners om hier vorm aan te geven <u>ICT</u> Inzet van ICT in het onderwijs biedt mogelijkheden voor onder andere adaptief werken en gepersonaliseerd leren. <u>Professionele cultuur</u> Er zijn relatief veel nieuwe en jonge leerkrachten op school gekomen. Er is ambitie om te ontwikkelen tot specialisten en/of in specifieke taken/functies. Deze expertise, specialisaties en bekwaamheden kunnen gedeeld worden. Het leren van elkaar vraagt om een open en lerende houding. Dit geldt op school- op individueel niveau. <u>Opbrengsten/Resultaten</u> Opbrengstgericht werken, planmatig werken, differentiatie in drie niveaus, toepassen directe instructiemodel en handelingsgericht werken zijn voorbeelden van aspecten die	<u>Arbeidsmarkt</u> Het tekort aan onderwijs- en onderwijsondersteunend personeel is een bedreiging voor de kwaliteit van het onderwijs. <u>Leesonderwijs/leesmotivatie</u> Vanuit huis wordt er steeds minder gelezen door kinderen. Leesmotivatie zwakt af. Het huidige leesonderwijs is mogelijk onvoldoende om de gewenste resultaten te (blijven) behalen. <u>Professionele cultuur</u> Een onvoldoende professionele cultuur is een belemmering voor de schoolontwikkeling en de borging ervan. <u>Irreële verwachtingen van ouders</u> Ouders verwachten terecht optimale inzet van de school om het maximale uit hun kind te halen. Echter, een toenemend deel van de ouders heeft irreële verwachtingen in relatie tot de capaciteiten van hun kind.

(verder) ontwikkeld kunnen worden. Doel is het verhogen van de resultaten. <u>Formatie</u> Het team van medewerkers is momenteel stabiel en gevarieerd in leeftijd, talenten en expertise. Een belangrijke voorwaarde om 'met elkaar te bouwen en te groeien' is daarmee aanwezig.	<u>Passend onderwijs</u> Het passend onderwijs leidt tot een toename van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Dit doet een beroep op de bekwaamheid van de leerkracht. Deze is echter niet grenzeloos binnen de mogelijkheden van het reguliere onderwijs. <u>Financiën</u> De financiële reserves van PROOLEiden/Leiderdorp moeten op peil gebracht worden. Dat betekent dat scholen daar een bijdrage aan moeten leveren. In de formatie (beschikbare medewerkers) betekent dit een versobering van mogelijkheden tot inzet.
---	---

Factoren die van invloed zijn op gemaakte keuzes

Zowel intern als extern zijn er (maatschappelijke) ontwikkelingen die mede keuzes bepalen ten aanzien van het schoolplan.

- de wet Passend Onderwijs dient de school te handhaven/uit te voeren en heeft invloed op (beleids-)keuzes en de prioritering binnen de schoolontwikkeling;
- passend onderwijs vraagt in toenemende mate expertise van leerkrachten op verschillende zorggebieden. De drempel om te verwijzen naar SO en SBO wordt steeds hoger. Meer leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften dienen een plek in het reguliere onderwijs te krijgen;
- de school maakt deel uit van PROOLEiden/Leiderdorp. Het Koersplan van PROOLEiden/Leiderdorp is mede bepalend voor de te behalen doelstellingen op de scholen;
- de Onderwijsinspectie stuurt in toenemende mate aan op de sociale ontwikkeling van leerlingen. Hieruit vloeien keuzes voort in het onderwijsaanbod om de sociale ontwikkeling van leerlingen goed in kaart te brengen;
- de kwaliteit en van belang zijnde gegevens van scholen zijn voor ouders en andere belanghebbenden inzichtelijk (internet). Scholen worden beoordeeld op basis van beschikbare resultaten en gegevens. Ook de inspectie deelt scholen in op verschillende kwaliteitsniveaus;
- de nieuwe CAO geeft o.a. een nieuwe invulling aan het te voeren taakbeleid voor onderwijspersoneel;
- de behoeften van leerkrachten om op vakinhoudelijk gebied expertise en behoeften met elkaar uit te wisselen.

6. Speerpunten van beleid

6.1 Versterken van onze openbare identiteit

6.1.1 Ambities vanuit het Koersplan van PROOLEiden/Leiderdorp

Dit tijdsgewricht, dat wordt gekenmerkt door een snel veranderende pluriforme samenleving, duurzaamheidsvraagstukken en technologische ontwikkelingen, vraagt van ons als scholengroep om blijvend vanuit onze waarden te werken¹. Onze waarden geven invulling aan onze openbare identiteit. We zijn daar niet neutraal in, maar proberen daarin zo objectief mogelijk te zijn.

Onze openbare identiteit mag op alle niveaus zichtbaarder zijn en dat brengen we tot uiting in onze merkbepalende: onderwijs met elkaar, onderwijs met aandacht voor elkaar. Hiermee willen we in interactie met de omgeving nog meer antwoord te geven op de maatschappelijke vraagstukken die spelen.

We zijn in verbinding met de wereld en daarom onderschrijven wij de zeventien duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties om naar 2030 van de wereld een betere plek te maken.

Kansengelijkheid

Voor de scholengroep betekent dit onder andere dat wij werken aan kansengelijkheid. Dit doen wij door:

- het realiseren van doorgaande lijnen naar de voorschoolse periode (Kindcentra) en het Voortgezet Onderwijs;
- het actief participeren in het gemeentelijke onderwijskansenbeleid;
- een actieve bijdrage te leveren aan de afstemming binnen Passend Onderwijs en de transitie Jeugdzorg.

Burgerschapsonderwijs

Burgerschapsonderwijs daagt leerlingen uit om verbinding(en) te leggen tussen hun eigen leefwereld(en) en grotere maatschappelijke vraagstukken, zoals duurzame ontwikkeling en duurzame levensstijlen. Daar leren leerlingen kritisch over na te denken en gericht op te reflecteren. Op die manier ontwikkelen zij hun eigen opvattingen. Ook in confrontatie met standpunten van anderen bepalen zij hun meningen over wat er in de maatschappij speelt. Wij bieden dit niet aan als losstaand concept, maar combineren en integreren dit in alle vakken, waarbij de leerkracht de rol heeft hier betekenis aan te geven.

Doelstelling

De scholengroep en de scholen versterken hun openbare identiteit door zichtbaar, merkbaar en voelbaar te werken vanuit onze bedoeling en te handelen op basis van onze kernwaarden en dragen dat uit in relatie met onze omgeving en gekoppeld aan maatschappelijke vraagstukken.

6.1.2 Ambities en voorgenomen beleid van de school

Uitgangspunt is datgene waar de school sterk in is te borgen en daar waar kansen liggen de kwaliteit te verbeteren en te benutten.

Burgerschapsonderwijs

Ten aanzien van Burgerschap (en socialisatie) moeten de risico's van de omgeving in kaart worden gebracht. Op basis van deze risico's worden visie, doelen (ambities) en aanbod vastgesteld. Het aanbod is verweven in diverse activiteiten binnen verschillende vakgebieden.

Leerlingen groeien op in een steeds complexere, pluriforme maatschappij. De school vindt het van belang om haar leerlingen op een goede manier hierop voor te bereiden. Leerlingen maken ook nu al deel uit van de samenleving. Allereerst is kennis van belang, maar daar blijft het niet bij. Vanuit de levensbeschouwelijke identiteit is het belangrijk dat leerlingen op een bewuste manier in het leven staan, waarbij ze niet alleen respect hebben voor anderen, maar ook naar anderen omzien. In de school leren de leerlingen daarom goed samen te leven en samen te werken. Leerlingen krijgen brede kennis over en verantwoordelijkheidsbesef voor de samenleving. Ouders hebben primair de verantwoording voor de opvoeding van hun kind(eren). Op de school is in het contact tussen leerkrachten en leerlingen ook van opvoedingssituaties sprake. In die zin wordt hieronder het werkwoord 'opvoeden' gebruikt.

De doelen/afspraken zijn:

- De leerlingen worden opgevoed tot fatsoenlijke evenwichtige mensen die respectvol (vanuit duidelijke waarden en normen) omgaan met de medemens. Leerlingen kunnen verantwoord omgaan met hun omgeving, rekening houden met elkaar en ontwikkelen een gevoel voor eigenwaarde.
- De leerlingen worden opgevoed tot personen die weten wat democratie inhoudt en die daar ook naar handelen. Ze leren hun mening over maatschappelijke thema's te verwoorden. Leerlingen hebben respect voor de vrijheid van meningsuiting en zijn in staat rekening te houden met elkaar.
- De leerlingen worden opgevoed tot mensen die 'meedoen', die actief betrokken willen zijn op de samenleving en die gericht zijn op samenwerking. De leerlingen hebben de wil om onbaatzuchtig bij te dragen aan de samenleving.
- De leerlingen worden opgevoed tot personen die kennis hebben van en respect voor andere opvattingen en overtuigingen (religies).
- De school richt zich op de algemene ontwikkeling en zo krijgen de leerlingen culturele bagage mee voor het leven.
- De leerlingen worden opgevoed tot kritische, assertieve leerlingen die in staat zijn om hetgeen op hun afkomt, te beoordelen en te duiden.

6.1.3 Doelen met betrekking tot het versterken van onze openbare identiteit

Onderstaande doelen worden per schooljaar concreet uitgewerkt en geëvalueerd in het jaarplan en jaarverslag.

Wat gaan we doen?	Welk resultaat willen we realiseren?
<u>Burgerschapsonderwijs</u> Verduidelijking definitie en doelen van Burgerschapsonderwijs.	Leerkrachten zijn bekend met de definitie en inhoud van burgerschapsonderwijs. Ze zijn bekwaam in het behalen van genoemde doelen door een gedegen en vastgelegd aanbod voor de kinderen. Tevens zijn ze zich bewust van hun voorbeeldfunctie en hun gedrag in deze context. Leerlingen leren hun mening over maatschappelijke thema's te verwoorden. Ze hebben respect voor de vrijheid van meningsuiting en zijn in staat rekening te houden met elkaar.
<u>Opstellen handreiking</u>	Er is een handreiking beschikbaar waarin beschreven is welke doelen burgerschapsonderwijs nastreeft en hoe de school hier aan werkt deze te behalen. Het aanbod is beredeneerd (bijv. via methoden).

6.2 Brede blik op het onderwijs

6.2.1 Ambities vanuit het Koersplan van PROOLEiden/Leiderdorp

Wij zijn een onderwijsinstelling waarbij leren, ontwikkelen en onderwijzen centraal staan. Wij herkennen en erkennen daarbij de onderwijsdomeinen kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming (Ik ga naar school om te leren, bij een groep te horen, te leren wie ik ben) als basis van ons onderwijs.

De nadruk op kwalificatie in voorgaande jaren maakt plaats voor een bredere en meer verweven kijk op het onderwijs, waarin socialisatie en persoonsvorming meer betekenis krijgen. Op basis van een eigen visie op leren, ontwikkelen en onderwijzen zoeken scholen de balans tussen deze drie domeinen.

Kwalificatie

Bij kwalificatie gaat het om het ontwikkelen van kennis en vaardigheden die nodig zijn om te participeren in onze samenleving. Een goede beheersing meegeven van taal en rekenen en andere basisvaardigheden is een noodzakelijke voorwaarde voor de verdere ontwikkeling van de leerling.

Persoonsvorming

Het is steeds meer van belang dat je weet wie je bent, wat je kan, wat je wilt en waar je voor staat in relatie tot je omgeving. Persoonsvorming gaat over de ontwikkeling van de eigen identiteit en

uniciteit en de verantwoordelijkheid die daarmee gepaard gaat. Persoonsvorming is geen onderdeel van het curriculum. Het vindt plaats in dialogen, in de ontmoeting en binnen relaties.

Socialisatie

In betekenisvolle relaties vindt tegelijkertijd ook socialisatie plaats. Leerlingen worden in het onderwijs voorbereid om deel uit te maken van de samenleving, een gemeenschap. Zij maken kennis met tradities, omgangsvormen, normen en waarden. De leerling leert zich bewegen binnen sociale contexten en leert omgaan met het spanningsveld tussen autonomie en verbondenheid.

De leerling

Wij richten ons hierbij op de ontwikkeling van het individu met betrekking tot zelfbewustzijn, identiteit, zelfrespect en eigen wil, die een persoonlijke, sociale, creatieve, onafhankelijke en verantwoordelijke rol leert vervullen in de samenleving van nu en in de toekomst.

De medewerker

Iedere medewerker heeft een cruciale rol in het vormgeven van de brede blik op onderwijs. Leren is geen individualistisch en losstaand proces, maar is ingebed in de context van inhoud, doelen en relaties. Dit duidt op het belang van interactie en dialoog in het onderwijsleerproces en de cruciale rol van de leerkracht hierin. De leerkracht brengt nieuwe kennis in en is meer dan facilitator van het leren. Het onderwijsproces is hiermee niet enkel (meer) gericht op de leeruitkomsten, maar gaat ook om het proces. Leerkrachten staan voor de uitdaging om een balans te vinden tussen de drie domeinen kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming, om continu te beoordelen hoe de verschillende dimensies op elkaar worden afgestemd en hier bewuste keuzes in te maken.

Doelstelling

Scholen werken aan onderwijs vanuit een gedeelde en richtinggevende visie op leren, ontwikkelen en onderwijzen, waarbij zij invulling geven aan de drie onderwijsdomeinen kwalificatie, persoonsvorming en socialisatie. We streven naar een goede balans tussen de verschillende domeinen en hebben daarmee een onderscheidend onderwijsaanbod passend bij de schoolcontext en de leerlingenpopulatie.

6.2.2 Ambities en voorgenomen beleid van de school

Uitgangspunt is datgene waar de school sterk in is te borgen en daar waar kansen liggen de kwaliteit te verbeteren en te benutten. Ten aanzien van ons onderwijs zoeken we naar een goede balans tussen de aandacht voor de cognitieve ontwikkeling en de sociaal/emotionele ontwikkeling van de leerlingen. De volgende punten zijn aan de orde:

- de leertijd wordt effectief besteed;
- het leren van de leerlingen staat centraal;
- de leerkrachten hebben hoge, realistische verwachtingen van de leerlingen en laten dat merken;
- de zorg en begeleiding is een onderdeel van het handelen van de leerkrachten;
- de leerkrachten werken vanuit drie niveaus (basis, verlengd en verrijking) waarbij zij het onderwijs aanpassen gelet op de kwaliteiten van een kind, een groepje of de groep als geheel (directe instructiemodel). Daarnaast zijn er enkele leerlingen met een onderwijsaanbod op maat;

- de leerkrachten werken opbrengst- en handelingsgericht;
- leerkrachten zorgen voor een ordelijk en gestructureerd klimaat dat geschikt is voor zo optimaal mogelijk leren;
- de communicatie (interactie) tussen de leerkracht en de leerlingen en de leerlingen is gebaseerd op wederzijds respect;
- de leerkrachten werken gericht aan de ontwikkeling van de sociale vaardigheden van de leerlingen;
- de leerkrachten zetten waar mogelijk aan tot het werken met (behulp van) ICT-middelen.

De ambities van de school en de bijbehorende plannen die hiervoor gemaakt zijn:

- Planmatig werken: leerkrachten zijn bekwaam in het bepalen en verzorgen van leerstofaanbod na analyse van resultaten en op basis van geformuleerde doelen.
- Het is noodzakelijk de resultaten van de leerlingen goed te analyseren. Op basis hiervan worden doelen gesteld, verwachtingen uitgesproken en dus het aanbod bepaald. Focus PO is een programma dat een diepere analyse mogelijk maakt. Hiervoor zal scholing worden gevolgd zodat dit gericht ingezet kan worden.
- Schoolbrede aanpak sociale vorming en omgang: leerkrachten worden bekwaam (opleiding en begeleiding) in het werken met KiVa. KiVa zorgt voor een eenduidige aanpak binnen de gehele school en biedt een duidelijke structuur voor iedereen die bij de school betrokken is.
- Impuls taal- en leesonderwijs: kwaliteit van het Taalleesonderwijs verbeteren en bevorderen. Spelling heeft prioriteit i.v.m. de schoolresultaten. Ook lezen heeft aandacht.
- Thematisch en geïntegreerd werken met de wereldoriënterende vakgebieden met de methode Blink (begeleiding). Het verruimde aanbod voor Natuur en Techniek en Cultuureducatie maakt hier deel van uit. Onderzoekend en ontdekkend leren is het uitgangspunt.
- Inzet van en werken met Snappet: dit is een digitaal adaptief instrument voor diverse vakgebieden (opleiding en begeleiding).

6.2.3 Huidige situatie: Kwalificatie

Taal- en leesonderwijs

Het vakgebied Nederlandse taal krijgt veel aandacht in het curriculum. De school leert de leerlingen taal om goed met anderen om te gaan en om effectief te communiceren. Het is belangrijk dat leerlingen snel goed lezen, omdat ze daardoor de informatie bij de andere vakken sneller kunnen begrijpen en gebruiken. Vanaf groep 1 wordt gewerkt met op de leerlingpopulatie en schoolvisie afgestemde methodes. Het leesplezier van de leerlingen wordt bevorderd door de klassenbibliotheek, voorlezen, de boekbespreking, het voorleesontbijt en de kinderboekenweek. Er is een leerlijn presenteren waarin de mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid verder ontwikkeld wordt door het houden van boekbesprekingen, spreekbeurten en het maken van werkstukken of PowerPointpresentaties.

De doelen/afspraken zijn:

- in de groepen 1 en 2 wordt thematisch gewerkt. Met methodisch materiaal voor taallees- en rekenactiviteiten is er een beredeneerd aanbod;
- de school beschikt over methoden voor leerlingen met een taalachterstand;

- de school beschikt over een goede methode voor aanvankelijk leesonderwijs (met veel differentiatiemogelijkheden);
- de school beschikt over goede (actuele) methodes voor taal, begrijpend lezen en technisch lezen;
- de school besteedt voldoende tijd aan taal- en woordenschatonderwijs;
- de school onderwijst methodisch technisch lezen t/m groep 8;
- aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften wordt passende leerstof geboden;
- de school beschikt over een Protocol Dyslexie;
- in groep 2 worden de leerlingen gescreend door de logopediste;
- taal en lezen worden o.a. gestimuleerd door extra activiteiten, zoals bijv. de Kinderboekenweek en het voorleesontbijt. Ouders wordt het belang van (voor)lezen duidelijk gemaakt en ontvangen tips hoe dit thuis te doen.
- de school maakt gebruik van een leerlingvolgsysteem om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen;
- de leerkrachten werken bij begrijpend en technisch lezen in drie basisniveaus en met het directe instructiemodel;
- de leerkrachten werken bij begrijpend en technisch lezen met een groepsplanning.

Komende periode wordt bepaald of bovenstaande voldoende is om de 'bedreiging', zoals beschreven in het SWOT, te voorkomen is. Zo niet, dan worden plannen gemaakt om het leesonderwijs een impuls te geven (jaarplan).

Rekenen en Wiskunde

Het rooster borgt voldoende tijd voor rekenen en wiskunde. De school gebruikt moderne methodes en digitale middelen (Snappet).

Onze doelen/afspraken zijn:

- de school beschikt over moderne, eigentijdse methoden (groep 1 t/m 8);
- de methode gaat uit van enkelvoudige oplossingsstrategieën en beperkt de talige opgaven;
- in groep 1 en 2 wordt er lesgegeven aan de hand van o.a. de thema's van de methode Kleuteruniversiteit;
- de school maakt gebruik van een leerlingvolgsysteem om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen;
- Snappet wordt ingezet om leerlingen aan eigen leerdoelen en op eigen niveau digitaal te laten werken;
- de methodegebonden toetsen worden als pre-toets en als afsluitende toets afgenomen;
- de leerkrachten beschikken over voldoende kennis en vaardigheden t.a.v. de moderne rekendidactiek (ze zijn op de hoogte van de nieuwste inzichten);
- de leerkrachten werken bij rekenen en wiskunde in drie basisniveaus en met het directe instructiemodel;
- de leerkrachten werken voor rekenen en wiskunde planmatig.

Effectieve leertijd

De school plant ruim voldoende lesuren op jaarbasis in (zie schoolgids). De uren zijn evenwichtig over de schoolweken verdeeld. De leerkrachten zetten de lestijd effectief in en beschikken over een verdeling van de lesuren over de verschillende vakgebieden. Hier is een urentabel voor opgesteld.

De directie ziet toe op ongeoorloofd verlof.

Zorg en begeleiding

De school streeft ernaar dat iedere leerling zich ononderbroken kan ontwikkelen en ontplooiën. Leerkrachten kennen de leerlingen goed (het niveau en de kenmerken van de leerlingenpopulatie). Daarnaast moet de ontwikkeling van de leerlingen goed gevolgd worden. Daar waar nodig volgt zorg en begeleiding. Deze zorg is gericht op leerlingen die specifieke behoeften hebben op onderwijskundig en op sociaal-emotioneel gebied. Om het ontwikkelproces te volgen, worden een adequaat leerlingvolgsysteem en heldere procedures gehanteerd. De centrale figuur bij zorg en begeleiding is de leerkracht. De Leer- en Ontwikkelspecialist heeft een coördinerende, ondersteunende en coachende taak.

De doelen/afspraken zijn:

- de leerkrachten kennen de leerlingen en maken dit inzichtelijk in het groepsoverzicht;
- de leerkrachten signaleren vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben (toetsen en observaties);
- ouders worden betrokken bij de (extra) zorg voor hun kind;
- externe partners, bijv. het samenwerkingsverband, worden, - indien noodzakelijk, betrokken bij de zorg voor leerlingen;
- op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard en de zorg voor leerlingen;
- de school voert de zorg planmatig uit (zie hiervoor het zorgplan en het protocol HGW);
- de school gaat zorgvuldig de effecten van de zorg na (opbrengstenanalyse en evaluaties).

6.2.4 Passend onderwijs en ondersteuning binnen de school

Passend onderwijs

Iedere leerling krijgt onderwijs dat past bij de eigen mogelijkheden en persoonlijke talenten. De school gaat uit van wat leerlingen kunnen (leren), niet wat ze niet kunnen (leren). De ontwikkeling van talenten van alle leerlingen staat centraal.

Talentenontwikkeling voor alle leerlingen betekent dat de school naar het beste aanbod voor iedere leerling zoekt. Voor de leerling die meer kan (excellente leerlingen) en voor de leerling die meer zorg nodig heeft. In beginsel wordt iedere leerling toegelaten, maar soms is het beter als het elders geplaatst wordt. Er wordt gekeken wat de school zelf kan bieden en waar de hulp van anderen nodig is. In alle gevallen zijn ouders de partner: de school bespreekt de mogelijkheden en inzichten open met de ouders. Als de school meent dat zij niet het passende onderwijs kan bieden voor een leerling, dan wordt er samen met ouders gezocht naar de beste school, de school waar de specifieke zorg voor hun kind wel geboden kan worden. Om een dergelijke beslissing te nemen, is een ondersteuningsprofiel opgesteld. Dit profiel verheldert welke zorg wel en welke zorg niet geboden kan worden en welke leerlingen met specifieke zorg opgevangen kunnen worden.

Leerkrachten stemmen hun handelen af op de onderwijsbehoeften van hun leerlingen. Ze werken handelingsgericht.

De doelen/afspraken zijn:

- de leerkrachten volgen de ontwikkeling van de leerlingen structureel;
- de leerkrachten signaleren specifieke onderwijsbehoeften van hun leerlingen;
- de leerkrachten benoemen de specifieke onderwijsbehoeften van hun leerlingen;
- de leerkrachten clusteren leerlingen met een vergelijkbare onderwijsbehoefte (3 niveaus);
- de leerkrachten stellen m.b.v. de groepsgegevens een groepsoverzicht en -planning op;
- de leerkrachten voeren de groepsplanning adequaat uit;
- de leerkrachten stemmen instructie en verwerking af op de clusters (leerlingen);
- de leerkrachten stemmen hun aanbod af op de clusters (leerlingen).

Passend onderwijs en onze school

De school maakt deel uit van het samenwerkingsverband PPO Leiden. Samen met alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs binnen het samenwerkingsverband zorgt de school ervoor dat er voor elke leerling een passende onderwijsplek beschikbaar is. Op de website van het samenwerkingsverband (www.ppo.nl) staat aangegeven welke scholen zijn aangesloten.

Ondersteuning binnen de basisschool

De school geeft de leerlingen zo goed mogelijk onderwijs. De mogelijkheden van de leerlingen staan centraal en worden zoveel mogelijk benut.

Soms signaleren de leerkracht of de ouders dat de ontwikkeling van een kind niet helemaal naar verwachting verloopt. In zo'n situatie wordt er met ouders en Leer- en Ontwikkelspecialist overlegd.

Basisondersteuning

De school heeft een ondersteuningsprofiel opgesteld. Hierin staat beschreven wat de school op het gebied van ondersteuning kan bieden. Alle scholen binnen het samenwerkingsverband PPO Leiden hebben via hun besturen afspraken gemaakt over het niveau van de basisondersteuning in de scholen. Iedere school binnen PPO Leiden biedt deze basisondersteuning. Dat houdt in dat

- elke school haar basiskwaliteit op orde heeft;
- er rekening wordt gehouden met verschillen in de ontwikkeling van leerlingen door het onderwijs gedifferentieerd aan te bieden;
- het dagelijks handelen altijd op de leerling afstemt (handelingsgericht werken);
- een interne ondersteuningsstructuur heeft en een aantal preventieve en licht curatieve interventies kan uitvoeren.

Ondanks dat de basisondersteuning op orde is, zijn er ook ontwikkelpunten in het Schoolondersteuningsprofiel beschreven.

Extra ondersteuning

Voor sommige leerlingen is meer nodig dan basisondersteuning. Te denken valt aan onderwijsassistentie, ondersteunende leerkrachten met ambulante tijd, Levelwerk of de projectklas. Met de andere scholen binnen het samenwerkingsverband is er voor ieder kind de juiste extra ondersteuning beschikbaar. Dat kan door ambulante begeleiding op school (een arrangement) of (tijdelijke) plaatsing op een andere school. Aan de inzet van extra ondersteuning gaat altijd overleg vooraf met de ouders en de benodigde deskundigen. Er is daarbij zoveel mogelijk samenwerking met het Centrum voor Jeugd & Gezin (CJG) in het werkgebied van de school.

De school streeft ernaar om in overleg met de ouders tot goed onderwijs en (indien nodig) een optimale ondersteuning van de leerlingen te komen. Wanneer het, ondanks alle inspanningen, niet lukt om tot een gezamenlijk plan voor de leerling te komen, is er altijd contact met het samenwerkingsverband. Samen met de adviseur van PPO Leiden wordt besproken hoe een bij de leerling passend plan kan worden gemaakt.

Het Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Een Schoolondersteuningsprofiel is een wettelijk verplicht document voor elke school. Het wordt door de school opgesteld en beschrijft op welke manier de school passend onderwijs realiseert. Het bestuur stelt het Schoolondersteuningsprofiel eenmaal in de vier jaar vast. Het huidige profiel betreft de periode 2020-2024.

Het Schoolondersteuningsprofiel heeft verschillende functies:

- het profiel geeft ouders inzicht in de wijze waarop de school basisondersteuning en extra ondersteuning realiseert en welke kennis en kunde op de school aanwezig is;
- het profiel geeft input voor het samenwerkingsverband om vast te stellen of alle scholen samen een dekkend netwerk vormen van passend onderwijs voor alle leerlingen in de regio Haaglanden;
- het profiel is ook een houvast bij de afweging of er voor leerlingen met een onderwijsbehoefte passend onderwijs geboden kan worden.

In dit schoolplan worden de ontwikkelingen en plannen beschreven om tot kwaliteitsverbetering van het onderwijs te komen. In de jaarplannen worden de doelstellingen aangegeven die de school heeft om dit te bereiken. Er is dus een relatie tussen dit ondersteuningsprofiel en het schoolplan van de school.

Het ontwikkelingsperspectief

Voor leerlingen waarvan vaststaat dat ze maximaal het eindniveau van groep 7 halen (en dus de doelen van groep 8 niet zullen realiseren) wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. Het OPP wordt opgesteld na een IQ-test en/of op basis van drie voorafgaande Cito-toetsuitslagen. Het OPP bevat de einddoelen en tussendoelen per vak en het VO-perspectief. Daarnaast wordt verwezen naar een handelingsplan waarin concreet staat hoe de leerkracht de doelen gaat realiseren. Een OPP wordt twee keer per jaar geëvalueerd (Leer- en Ontwikkelspecialist, leerkracht, ouders). Door het intensiveren van het aanbod, de tijd en/of de instructie wordt geprobeerd leerlingen bij de groep te houden (convergente differentiatie). Lukt dat niet, dan krijgt de leerling een eigen leerlijn en daarmee een OPP.

Overgang PO-VO

De procedure voor de overgang van het Primair Onderwijs naar het Voortgezet Onderwijs is voor de scholen binnen het samenwerkingsverband vastgelegd. Jaarlijks wordt deze procedure geëvalueerd. Aan het begin van het schooljaar worden de scholen op de hoogte gesteld van de (aanpassingen in) de procedure door een informatiemiddag. Ouders van de groepen 8 worden tijdens een avond in samenwerking met het VO geïnformeerd.

6.2.5 Huidige situatie onderwijskwaliteit in brede zin

Sociale vorming en ontwikkeling

Het sociaal-emotionele welbevinden van de leerlingen heeft veel invloed op hun totale functioneren. De school besteedt daarom structureel en systematisch aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. De leerlingen worden opgevoed tot verantwoorde burgers. Ze kunnen voor zichzelf zorgen en kunnen goed omgaan met de mensen en de wereld om hun heen (dichtbij en verder weg). De ontwikkeling van de groep en de individuele leerlingen worden tijdens de groepsbespreking besproken (leerkracht en LOS). In deze gesprekken worden ook mogelijke aanpakken voor een groep of voor een individuele leerling besproken.

De doelen/afspraken zijn:

- de school besteedt structureel en systematisch aandacht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en beschikt over een gestructureerd aanbod (KiVa);
- de school beschikt over een leerlingvolgsysteem (Kijk! en KiVa) voor sociaal-emotionele ontwikkeling;
- er wordt veelvuldig gebruik gemaakt van de expertise van externe specialisten (JGT, JGZ, OA, e.d.);
- in de groepsbespreking tussen LOS en leerkracht wordt ook de sociale vorming en het welbevinden van de individuele leerling besproken;
- het leerlingrapport geeft waarderingen voor de sociaal-emotionele ontwikkeling;
- de sociaal-emotionele ontwikkeling komt aan bod tijdens de groepsbespreking.

In het (separate) gedragsprotocol zijn visie, doelen en (onderwijs)activiteiten uitvoerig beschreven.

Talentontwikkeling

De school wil dat leerlingen zich zo breed mogelijk ontwikkelen. Dat betekent dat naast en in het reguliere aanbod, zoveel mogelijk talenten van leerlingen gestimuleerd worden. De school doet dit o.a. door:

Natuur en Techniek/Kunst en Cultuur

De school kent een verbreed aanbod in het kader van Natuur en Techniek. Door samenwerking met diverse externe partners worden diverse leaseactiviteiten in en buiten de school voor alle groepen georganiseerd. Tevens worden leerkrachten geschoold.

Door deelname aan het cultuurmenu komt iedere groep jaarlijks in aanraking met een kunstvorm. Tevens onderneemt de school zelf initiatieven om het cultuuronderwijs te stimuleren. Te denken valt aan museumbezoek, theaterbezoek, schrijver/ kunstenaar in de groep, enz.

Naschoolse activiteiten

Jaarlijks wordt door externe partijen enkele naschoolse activiteiten aangeboden, zoals bijvoorbeeld tekenen en schilderen en diverse activiteiten vanuit de kinderopvang.

Actieve en zelfstandige rol van de leerlingen

De school werkt vanaf groep 1 gericht aan de zelfstandigheid van de leerlingen. Kernwoorden daarbij zijn: zelf (samen) ontdekken, zelf (samen) kiezen, zelf (samen) doen. Naast zelfstandigheid is het

belangrijk om de eigen verantwoordelijkheid van de leerlingen te ontwikkelen. De school biedt de leerlingen keuzevrijheid om een deel van de leerstof zelf te verwerken en de volgorde en de aanpak c.q. werkwijze zelf te plannen. De tijd waarin dit plaatsvindt, wordt 'zelfstandig werken' genoemd. Leerkrachten begeleiden tijdens het zelfstandig werken de leerprocessen en doen dat 'op maat'. De doelen/afspraken zijn:

- de leerkrachten betrekken de leerlingen actief bij de lessen;
- de leerlingen werken met dag- en weektaken;
- de leerlingen bepalen gedeeltelijk wat zij wanneer doen;
- de leerkrachten laten de leerlingen, waar mogelijk, samenwerken en elkaar ondersteunen;
- de leerkrachten leren de leerlingen doelmatig te plannen als voorbereiding op het VO (bovenbouw).

Deze schoolplanperiode vindt er oriëntatie plaats op het Daltononderwijs. Er wordt onderzocht of deze onderwijsvorm past bij de populatie, de medewerkers en de omgeving.

Eventuele vervolgstappen die moeten leiden tot Daltononderwijs op onze school worden later uitgewerkt in een plan van aanpak.

Beleid 'plusleerlingen'

Sommige kinderen hebben een ontwikkelingsvoorsprong en hebben niet genoeg aan de verrijkingsstof die in de groep aangeboden wordt. Om te voorzien in de onderwijsbehoefte van deze kinderen hebben we Levelwerk en de projectklas. Daar kan een groep kinderen op gezette tijden met andere kinderen werken aan didactische uitdaging en aan de slag gaan met kinderen van gelijk niveau. Deze voorziening is beschikbaar voor de groepen 3, 4 en 5.

Leren leren, samenwerken en ontwikkelen van sociale vaardigheden zijn uitgangspunten.

Onderwerpen worden aangeboden vanuit interesse van kinderen of ze sluiten aan op de onderwerpen uit de klas. Levelwerk en de projectklas worden gebruikt als aanzet en verrijking van het onderwijspakket, waarbij de opdrachten in de klas worden verwerkt. Verder verwijzen wij naar het protocol Plusleerlingen.

6.2.6 Huidige situatie ICT-vaardigheden

Binnen het leerstofaanbod voor leerlingen wordt gebruik gemaakt van ICT. ICT-toepassingen worden zowel gebruikt voor het verwerken van de leerstof als voor het digitaal vaardig maken van de leerlingen.

De leerkrachten gebruiken ICT in hun lessen en zorgen ervoor dat de leerlingen (kunnen) werken met de beschikbare digitale middelen, de ICT-programma's en de bijbehorende software. Daarnaast worden ICT-toepassingen ingezet voor administratieve, communicatie- en PR-doeleinden.

De doelen/afspraken zijn:

- de school stelt een heldere visie op voor de inzet van digitale middelen;
- de leerkrachten werken aan hun deskundigheid om een optimale inzet van digitale middelen te realiseren;
- de school heeft adaptieve digitale leermiddelen geïntegreerd in het onderwijsaanbod (o.a. Snappet, Bouw en Read&Write);
- de school zet digitale middelen in op het gebied van leerlingadministratie en communicatie;

- de school beschikt over kwalitatief goede hardware en internetverbinding en een veilig en stabiel netwerk om doelstellingen t.a.v. ICT en onderwijs te realiseren;
- de school borgt de sociale veiligheid en regelgeving rondom privacy (Gedragprotocol en privacybeleid).

Voor komende schoolplanperiode wordt een nieuw (separaat) ICT-beleidsplan opgesteld. Hierin worden bovenstaande doelen verder uitgewerkt en concreet gemaakt in acties.

6.2.7 Doelen met betrekking tot brede blik op het onderwijs

Onderstaande doelen worden per schooljaar concreet uitgewerkt en geëvalueerd in het jaarplan en het jaarverslag.

Wat gaan we doen?	Welk resultaat willen we realiseren?
<u>HGW</u> Planmatig werken	Leerkrachten bepalen het leerstofaanbod op basis van te behalen doelen. Deze doelen worden bepaald op basis van analyses van resultaten. Dit is zichtbaar in de planning van de leerkrachten en de uitvoering daarvan (o.a. DI-model en differentiatie in drie niveaus (GIP).
<u>HGW</u> Beredeneerd aanbod Groep 1/2: themavoorbereiding	Leerkrachten bepalen het leerstofaanbod in verschillende thema's op basis van te behalen doelen. Deze doelen worden bepaald op basis van analyse van resultaten en observaties. Dit is zichtbaar in de planning (themavoorbereiding) en de uitvoering daarvan (o.a werken met kleine kring en GIP).
<u>HGW</u> Borging aanbod 'plusleerlingen'	Leerkrachten hanteren een beredeneerd leerstofaanbod op basis van te behalen doelen en specifieke onderwijsbehoeften van deze groep leerlingen. Dit aanbod is zichtbaar in de differentiatie van de lessen. Bij al deze leerlingen is sprake van een doorlopende, aantoonbare ontwikkeling.
<u>HGW</u> Coöperatieve werkvormen	Coöperatieve werkvormen maken structureel deel uit van het onderwijsaanbod in alle groepen. De handreiking coöperatieve werkvormen wordt opgesteld en is hierbij leidraad. De leerkrachten zijn vaardig in het toepassen van verschillende coöperatieve werkvormen en werken conform deze handreiking. Leerlingen leren van en met elkaar en zijn actief betrokken bij het/hun onderwijsleerproces.
<u>Aanbod</u> Optimaliseren en afstemmen Snappet (rekenen)	Er is een doorgaande lijn voor verschillende vakgebieden (rekenen, taal/spelling en begrijpend lezen) in het leerstofaanbod via Snappet.

	Optimale inzet als adaptief digitaal middel is gerealiseerd en draagt bij aan gepersonaliseerd leren. De leerkrachten zijn deskundig in het gebruik van Snappet.
<u>Aanbod</u> Geïntegreerd werken met de wereldoriënterende vakken	Via de methodiek Blink Wereld worden de wereldoriënterende vakken thematisch en geïntegreerd aangeboden. Het onderzoekend en ontdekkend leren staan hierbij centraal. Leerkrachten worden er vaardig in dit de kinderen aan te leren. Kinderen wordt een onderzoekende en ontdekkende houding aangeleerd. Het huidige aanbod voor Natuur en Techniek wordt geïntegreerd.
<u>Aanbod</u> Cultuureducatie	Als onderdeel van het thematisch werken (zie vorige punt), wordt het aanbod op het gebied van Cultuureducatie ook geïntegreerd. Dit aanbod wordt mogelijk vormgegeven door een nog aan te schaffen methode.
<u>Kwaliteit</u> Implementeren Focus- PO	Focus PO wordt als (extra) instrument ingezet voor het analyseren van de CITO-resultaten. Directie en LOS zijn deskundig (geschoold) in het gebruik van Focus PO.
<u>SEO</u> Schoolbrede inzet van KiVa	Er is sprake van een doorgaande lijn in het aanbod voor sociale vorming en ontwikkeling. KiVa is een uniforme methodiek om dit vorm te geven. Leerkrachten zijn bekwaam in het toepassen van deze methodiek. Er is een stijging van resultaten zichtbaar in het sociaal leerlingvolgsysteem.
<u>ICT</u> zie ICT-beleidsplan	Er wordt een ICT-beleidsplan opgesteld in 2021. Basis hiervoor is de visie op de toepassing van ICT in het onderwijs en de vaardigheden die leerlingen en leerkrachten daarvoor dienen te hebben.

6.3 Ontwikkeling naar een lerende organisatie

6.3.1 Ambities vanuit het Koersplan van PROOLEiden/Leiderdorp

Schoolorganisaties zijn voor het bereiken van hun doelen, het leveren van hoog kwalitatief onderwijs, vrijwel geheel afhankelijk van de kwaliteit van het personeel. Door de veranderende maatschappij wordt ook van hen gevraagd zich continu te ontwikkelen, flexibel te zijn en een leven lang te leren.

Een lerende schoolorganisatie is erop gericht dat het personeel zich kan aanpassen aan deze veranderende omgeving. Het stimuleren van scholing, ontwikkeling en eigen initiatief bevordert het

aanpassingsvermogen van het personeel ten dienste van de onderwijsdoelen. Daarnaast is de organisatie met een lerende cultuur zelf ook in ontwikkeling door aanpassingen in organisatiestructuren en werkprocessen.

Er bestaat dus een wederzijdse afhankelijkheid tussen personeel en organisatie, dat wordt vormgegeven middels Strategisch Personeelsbeleid/Human Resource Management (HRM).

De professional

Elk personeelslid zal in 2025 in staat moeten zijn vanuit de eigen autonomie inhoudelijk en organisatorisch vorm en inhoud te geven aan onderwijs dat tegemoet komt aan de behoeften van de leerlingen in de voorbereiding op hun toekomst in de samenleving.

Personeelsleden dienen zich bewust te zijn van hun persoonlijke talenten en ontwikkelmogelijkheden en zoeken ruimte om deze te ontplooien. Dat vraagt om persoonlijk leiderschap. Personeelsleden zullen zich meer ontwikkelen naar specialisten binnen de organisatie.

De organisatie

De organisatie dient ontwikkelde kennis en expertise op elk niveau binnen de organisatie (school en scholengroep) te benutten en deze in te zetten waar deze kennis en expertise gewenst of zelfs noodzakelijk is om daarmee een cultuur te realiseren van vergaande kennisdeling en talentontwikkeling. Schoolstructuren zullen zich ook aanpassen, waarbij scholen zelf de ruimte hebben om dit vorm te geven. Een lerende organisatie betekent leiderschap in alle lagen. Van onze schoolorganisaties vraagt dit om personele ontwikkelingen te ondersteunen door strategisch HRM, waarbij een koppeling wordt gemaakt tussen schooldoelen en personeelsbeleid. Individuele behoeften (menselijk kapitaal) zullen samen gaan met collectieve (leer)processen (sociaal kapitaal).

Onze bedoeling en kernwaarden zijn logischerwijs hierop van toepassing.

De leidinggevende

Leidinggevendens hebben een belangrijke opdracht als het gaat om de balans tussen belangen van personeelsleden en de organisatie. In een lerende organisatie dienen we te investeren op drie fronten; individuele personeelsleden, teams dan wel netwerken en de organisatie. Beleid en sturing op deze niveaus vraagt om een integrale strategische rol van de schoolleider, waarbij de schoolleider op basis van verschillende input de juiste beslissingen kan nemen.

Doelstelling

De scholengroep en de scholen ontwikkelen zich naar professionele lerende organisaties. Door middel van aantrekkelijk werkgeverschap zorgen de scholengroep en scholen ervoor dat personeel zich blijvend wil verbinden en ontwikkelen. PROOLEiden/Leiderdorp is een scholengroep waar men bij wil horen.

6.3.2 Ambities en voorgenomen beleid van de school

Ook voor dit speerpunt geldt het uitgangspunt: datgene waar de school sterk in is borgen en daar waar kansen liggen de kwaliteit verbeteren en benutten.

6.3.3 Huidige situatie: professionele cultuur/professioneel handelen (eigenaarschap van leerkrachten)

Professionele cultuur

Het is voor de kwaliteit van de school van belang dat de werknemers niet alleen beschikken over lesgevende capaciteiten. Op de school wordt veel waarde gehecht aan de professionele instelling van de werknemers en aan een juiste beroepshouding. De volgende aspecten worden van de werknemers verwacht en gestimuleerd/gefaciliteerd:

- handelen overeenkomstig de missie en de visie van de school;
- zich collegiaal opstellen;
- zich medeverantwoordelijk voelen voor de school, de leerlingen en elkaar;
- met anderen kunnen en willen samenwerken, met name met parallelcollega's;
- zich adequaat voorbereiden op vergaderingen en bijeenkomsten;
- openstaan voor leren met en van elkaar d.m.v. collegiale consultatie;
- aanspreekbaar zijn op resultaten en op het nakomen van afspraken;
- gemotiveerd zijn om zichzelf te ontwikkelen;
- anderen kunnen en willen begeleiden of helpen;
- beschikken over reflectieve vaardigheden.

Introductie en begeleiding

Startende leerkrachten worden begeleid door een coach (een meer ervaren collega) en de LOS (zorg). Zij ondersteunen de startende leerkracht en voorzien hem van feedback. Ook wordt de nieuwe collega op de hoogte gesteld van de missie, de visie en de doelen/afspraken van de school. Ook de directie (gesprekkencyclus) speelt een rol in de begeleiding. Bovenschols is een netwerk vanuit de PROO Academy voor (startende) leerkrachten ingericht waar op basis van intervisie ervaringen en kennis worden uitgewisseld.

Collegiale consultatie

Leerkrachten worden in staat gesteld bij elkaar in de klas te kijken en van elkaar te leren (minimaal drie keer per jaar), binnen de eigen school en/of op een andere school van PROOLEiden/Leiderdorp. Dit als onderdeel van de persoonlijke en/of schoolontwikkeling. De leerkrachten voorzien elkaar van 'tips, tops en vragen' volgens een vastgesteld format.

Klassenbezoek

De directie legt jaarlijks bij ieder teamlid een of meerdere klassenbezoeken af. Deze klassenbezoeken zijn bedoeld om leerkrachten feedback te geven op het functioneren en dit met hen te bespreken.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van Kijkwijzers.

De LOS en interne specialisten leggen ook klassenbezoeken af in het kader van schoolontwikkeling en begeleiding.

Persoonlijke Ontwikkelplannen (POP)

Iedere werknemer is verantwoordelijk voor de eigen ontwikkeling. Een werknemer reflecteert op zijn competenties, stelt doelstellingen en geeft deze weer in een POP. Deze stelt de leerkracht jaarlijks

aan het begin van het schooljaar op. De uitvoer van het POP komt aan de orde bij het functioneringsgesprek.

In het beoordelingsgesprek wordt door de directie een oordeel gegeven over de realisatie van de persoonlijke ontwikkeling. Ontwikkeling kan gekoppeld zijn aan de schoolontwikkeling en/of op basis van persoonlijke behoeften.

Bekwaamheidsdossier

Het onderhouden van het persoonlijke dossier is de verantwoordelijkheid van de leerkracht zelf. Scholing en opleiding worden hierin opgenomen, waardoor de ontwikkeling van de leerkrachten zichtbaar wordt.

Binnen de school wordt een (digitale) dossiermap bijgehouden met daarin verslagen van alle gesprekken uit de gesprekscyclus.

Gesprekscyclus

Functioneringsgesprekken

De directie voert om het jaar een functioneringsgesprek met alle medewerkers. Binnen het bestuur is een gesprekscyclus vastgesteld.

- Functioneringsgesprekken zijn gericht op het optimaliseren van de ontwikkeling en derhalve het functioneren van de individuele werknemer en mede daardoor zowel dat van de organisatie van de school, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de individuele wensen van de werknemer.
- Functioneringsgesprekken leiden in de regel tot het maken van afspraken met betrekking tot de ontwikkeling en het functioneren van de individuele werknemer in relatie tot de organisatie en ontwikkelingsdoelen van de school.
- Functioneringsgesprekken zijn erop gericht de in het kader van de wet BIO vastgestelde competenties te bespreken en na te gaan of aan de in de wet BIO gestelde bekwaamheidseisen wordt voldaan.

Beoordelingsgesprekken

De directeur voert een beoordelingsgesprek bij de overgang van een tijdelijke naar een vaste benoeming. Ook wordt er om het jaar een beoordelingsgesprek gevoerd met iedere werknemer. Bij dit beoordelingsgesprek wordt het competentieprofiel van de wet BIO gebruikt en wordt het functioneren van de werknemer beoordeeld.

Voor de gesprekscyclus zijn er vanuit het bestuur formats vastgesteld.

Deskundigheidsbevordering (scholing/professionalisering)

Werknemers kiezen voor scholing bij voorkeur in relatie tot de schoolontwikkeling en/of de eigen competenties. De directie organiseert en faciliteert de teamgerichte scholing. Ook deze scholing richt zich op het versterken van de missie, de visie en de afspraken (doelen) van de school. In de regel volgt het team elk jaar teamgerichte scholing. Iedereen is daarbij aanwezig. De scholing wordt verwerkt in de normjaartaak onder het kopje deskundigheidsbevordering.

6.3.4 Huidige situatie: eigenaarschap voor leerlingen

Kinderen hebben van nature een drang naar zelfstandigheid. Autonomie is een basisbehoefte. De school geeft hier vorm aan door het bieden van een doorgaande lijn zelfstandig werken (weektaak). Kinderen wordt ruimte geboden om zelf hun taken te plannen en werkzaamheden uit te voeren. Bij deze taken en werkzaamheden wordt uitgegaan van vastgestelde doelen, waarbij rekening wordt gehouden met differentiatie binnen de groep.

In de gesprekkencyclus met leerlingen en ouders worden doelen vastgesteld (startgesprek), bijgesteld (voorgangsgesprek) en geëvalueerd (eindgesprek). Leerlingen worden zo eigenaar van het eigen ontwikkelproces.

6.3.5 Doelen met betrekking tot de ontwikkeling naar een lerende organisatie

Onderstaande doelen worden per schooljaar concreet uitgewerkt en geëvalueerd in het jaarplan en jaarverslag.

Wat gaan we doen?	Welk resultaat willen we realiseren?
<u>Gesprekkencyclus</u> leerlingen-ouders-leerkracht: de leerkrachten meer bekwaam maken in het voeren van gesprekken o.b.v. vast te stellen doelen.	De leerkrachten zijn bekwaam in het voeren van kind- en oudergesprekken o.b.v. gezamenlijk vast te stellen doelen.
<u>Leerkrachtbegeleiding</u> het begeleiden en faciliteren van leerkrachten in hun persoonlijke ontwikkeling. Van start- naar basisbekwaam Van basis- naar vakbekwaam	Directie en LOS begeleiden, ondersteunen en stimuleren leerkrachten in hun persoonlijke ontwikkeling. Ook het leren met en van elkaar (op school en bovenschools) speelt een belangrijke rol in de persoonlijke ontwikkeling. De leerkrachten groeien van start- naar basisbekwaam en van basis- naar vakbekwaam in een (tussen)periode van 3 jaar.
<u>Collegiale consultatie</u> leerkrachten leren van en met elkaar	Leerkrachten leggen klassenbezoeken bij elkaar af om van en met elkaar te leren. Dit kan in de vorm van 'halen en/of brengen'. Collegiale consultatie is onderdeel van de persoonlijke ontwikkeling. De leerkrachten schrijven jaarlijks een POP.
<u>Professionele ontwikkeling</u>	Leerkrachten worden gestimuleerd om zich te specialiseren (Master). De expertise op verschillende (vak)gebieden neemt toe.
<u>Lerende organisatie</u> Leerkrachten stimuleren om kennis te delen met collega's	Er vindt structureel kennisoverdracht plaats in formele bijeenkomsten binnen het team n.a.v. gevolgde scholing.

<u>Onderwijsstructuur</u> Oriëntatie op Daltononderwijs	Op basis van de onderwijsvisie en hoe de school nu georganiseerd is, vindt onderzoek plaats naar het Daltononderwijs. Is deze vorm van onderwijs passend bij de populatie, de medewerkers, het bestuur en de omgeving? Mogelijke vervolgstappen om tot Daltononderwijs te komen, worden later verwoord in een plan van aanpak.
<u>Samenwerken</u> Stimuleren en intensiveren van de samenwerking tussen parallelgroepen	Collega's bereiden samen thema's voor (gr. 1/2). Collega's maken gezamenlijk een planning van het leerstofaanbod voor één of meerdere vakgebieden naar keuze. Hierbij is sprake van groepsoverstijgend onderwijs op basis van: - inhoud: expertise en/of interesse van de leerkracht wordt in beide groepen ingezet; - niveau: kinderen van hetzelfde niveau worden groepsoverstijgend gekoppeld en leerkrachten zijn verantwoordelijk voor de genoemde groep leerlingen.

6.4 Gerichtheid op samenwerking

6.4.1 Ambities vanuit het Koersplan van PROOLEiden/Leiderdorp

We kunnen onze bedoeling en merkbeloofte *Onderwijs met aandacht voor elkaar* uitsluitend waarmaken door in verbinding te staan met onze interne en externe partners. Dit doen wij door ons op basis van onze waarden te verbinden en door duurzame relaties aan te gaan binnen en buiten PROOLEiden/Leiderdorp.

Wij streven naar gezamenlijkheid in het realiseren van doelen vanuit de overtuiging dat vraagstukken van deze tijd vragen om samenwerking. We communiceren professioneel en onderhouden actief onze relatie met interne en externe partners.

Interne samenwerking

Interne samenwerking houdt in dat we elkaar opzoeken en ondersteunen en dat we van en met elkaar leren. We maken structureel ruimte voor collegiale consultatie en we zijn critical friends op het gebied van onderwijsvraagstukken. Met elkaar bevorderen we het voeren van dialogen, samenwerking en leren.

We zoeken als scholen steeds meer onderlinge samenwerking en bundelen onze krachten binnen de scholengroep.

Een van de belangrijkste partners en schakels in het onderwijsleerproces zijn de ouders/opvoeders van onze leerlingen. Wij stimuleren participatie van ouders door samen op te trekken in de driehoek kind - ouder - leerkracht. Daarnaast vormen kinderen, ouders en team samen de school community. We nodigen ouders uit hun talenten in te zetten bij activiteiten binnen de school en de scholengroep

en actief te zijn door middel van medezeggenschap, ouderraden, werkgroepen en/of door het leveren van een individuele bijdrage.

Ook zien we onze leerling meer als partner om ons onderwijs te verbeteren. Binnen de school geven we hen een stem bij het maken van afwegingen en/of beslissingen door middel van een leerlingenraad.

Externe samenwerking

Het onderwijs van deze tijd reikt voorbij de schoolbanken en vraagt van scholen een naar buiten gerichte focus. We anticiperen op ontwikkelingen in de omgeving en tonen hierin ondernemerschap. Onderwijs geven doen we meer in samenwerking met partners, waarbij ieders expertise een plek krijgt.

De Leidse regio biedt talloze mogelijkheden tot samenwerking, waarin wij op basis van onze visie op leren en onze schooldoelen bewuste keuzes maken.¹

We versterken de samenwerking met onze ketenpartners, zoals peuterspeelzalen en de kinderopvang (binnen Kindcentra) en het Voortgezet Onderwijs, om o.a. een doorgaande leerlijn te realiseren. Daarnaast creëren we, in samenwerking met onze regionale partners (Leidse besturen voor speciaal onderwijs en Jeugdzorg) in het samenwerkingsverband, een steeds passender dekkend netwerk van voorzieningen om te voldoen aan de onderwijsbehoefte van kinderen. We zoeken blijvend inhoudelijke samenwerking op met andere (openbare) regionale schoolbesturen, culturele en maatschappelijke instellingen.

Doelstelling

De scholen en scholengroep gaan duurzame en diepgaande relaties aan met interne en externe partners gericht op de te behalen onderwijskundige doelen.

6.4.2 Ambities en voorgenomen beleid van de school

Ook voor dit speerpunt geldt het uitgangspunt: datgene waar de school sterk in is borgen en daar waar kansen liggen de kwaliteit verbeteren en benutten.

6.4.3 Huidige situatie: educatief partnerschap

De school vindt de samenwerking en een goed contact met ouders van groot belang, omdat school en ouders dezelfde doelen nastreven: de ontwikkeling van (hun) kind(eren). Ouders worden gezien als gelijkwaardige gesprekspartners (educatief partnerschap). Voor de leerkrachten zijn de bevindingen van de ouders essentieel om het kind goed te kunnen begeleiden. Voor de ouders is het van belang dat zij goed geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind(eren).

De doelen/afspraken zijn:

- leerkrachten hanteren een gesprekkencyclus, waarbij zij:
 - zich op de hoogte stellen van de opvattingen en verwachtingen van de ouders en leerlingen (startgesprek/kindgesprek);
 - ouders en leerlingen op de hoogte brengen van de vorderingen (voortgangsgesprek/kindgesprek);
 - met ouders en leerlingen verwachtingen en vorderingen evalueren (eindgesprek/kindgesprek);
- ouders ontvangen informatie over de actuele gang van zaken (wekelijkse nieuwsbrief/website);

- ouders worden betrokken bij (extra) zorg voor hun kind(eren);
- ouders en hun kinderen worden adequaat voorbereid op het vervolgonderwijs;
- ouders worden vanaf groep 6 op de hoogte gesteld van de uitstroomverwachting van hun kind;
- leerkrachten stimuleren ouders tot activiteiten die bijdrage aan de ontwikkeling van hun kind(eren).

6.4.4 Huidige situatie: samenwerking 0-12 jaar

Binnen het gebouw van de school is ook een kinderopvang gehuisvest. De meeste leerlingen die instromen, hebben een vorm van voorschoolse opvang genoten. Er is beperkt overdracht van voorschoolse opvang naar school.

De leerlingen maken gebruik van verschillende organisaties voor buitenschoolse opvang.

De school heeft in het verleden geprobeerd om de samenwerking en afstemming te zoeken. Dit is tot op heden niet gelukt.

De tussenschoolse opvang wordt gerealiseerd door een externe organisatie. Met deze organisatie is een reglement opgesteld waarin op elkaar afgestemde doelen en afspraken zijn vastgelegd. Deze worden jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld.

6.4.5 Huidige situatie: aansluiting met het voortgezet onderwijs

De leerlingen worden gedegen voorbereid op het onderwijs op de middelbare school. De school hanteert een leerlijn zelfstandig werken, bouwt het huiswerk maken op, leert de leerlingen omgaan met een agenda en leert de leerlingen hun werk te plannen.

De school informeert de ouders en leerlingen vanaf groep 6 over het uitstroomniveau. In groep 8 vindt het adviesgesprek plaats waarin het niveau voor het voortgezet onderwijs wordt aangegeven. Er is sprake van een gedegen overdracht van gegevens naar de scholen binnen het voortgezet onderwijs.

De school volgt de vorderingen van de leerlingen in het voortgezet onderwijs om te monitoren of de gegeven adviezen overeenkomen met het niveau binnen het voortgezet onderwijs.

6.4.6 Doelen met betrekking tot gerichtheid op samenwerking

Onderstaande verbeteractiviteiten worden per schooljaar concreet uitgewerkt en geëvalueerd in het Jaarplan en het Jaarverslag.

Wat gaan we doen?	Welk resultaat willen we realiseren?
<u>Educatief partnerschap</u> optimaliseren gesprekkencyclus leerkracht-leerling-ouders	Zie 6.4.3
<u>Ouderparticipatie</u> Inzet expertise ouders in het onderwijsproces	De school inventariseert de aanwezige expertise en ervaring onder ouders en de bereidheid om dit in te zetten op school. De school maakt gebruik van dit aanbod om het onderwijs te verrijken.

<u>Ouderparticipatie</u> Rolduidelijkheid voor ouders	Het is voor ouders duidelijk welke ondersteunende rollen er voor hen zijn, wat deze inhouden, hoe men ervoor in aanmerking komt, wat er voor nodig is en hoe school deze rollen 'aanbiedt'. De communicatie hierover is eenduidig, duidelijk en conform hoe er door betrokkenen naar gehandeld wordt.
<u>Educatief partnerschap</u> van rapport naar rapportfolio	Onderzoeken of de vorderingen en ontwikkelingen van de leerlingen in beeld gebracht kunnen worden met behulp van een digitaal rapportfolio. Deze is gebaseerd op de te behalen doelen.
<u>Afstemming VVE/BSO</u> overdracht van voorschoolse opvang naar school	Er is sprake van een volledige overdracht van gegevens van de voorschoolse opvang naar school.
<u>Afstemming VVE/BSO</u> afstemming pedagogisch beleid school en opvang	De school werkt betreffende de sociale vorming volgens de principes van KiVa. De opvangorganisaties dienen hier zo veel mogelijk op af te stemmen.
<u>Participatie externe partners</u>	De school betreft externe partners bij het onderwijs op het gebied van N&T en Cultuureducatie. Deze samenwerking wordt geoptimaliseerd in het kader van het geïntegreerd werken met de wereldoriënterende vakken en het ontdekkend en onderzoekend leren. Het externe aanbod wordt in de thema's van de school geïntegreerd.

7. Bedrijfsvoering

7.1 Ondersteunende processen

De directie is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en het onderwijskundig beleid van de school en het (uitvoeren van het) bestuursbeleid.

De directie zorgt o.a. voor:

- adequaat personeelsbeleid;
- leren van elkaar;
- facilitering in financiën, middelen en tijd;
- goede communicatiestructuur;
- scholing op team- en op individueel niveau;
- borging en evaluatie van verbeterpunten (kwaliteitscyclus).

De directie beschikt over een aantal ondersteunende processen. Een deel daarvan wordt mede aangestuurd vanuit het bestuur:

- huisvesting: het groot en klein onderhoud;
- financiën: zie 7.3;
- personeel: ziekteverzuim, aanstellingen, functioneren, e.d.;
- veiligheid: fysiek en sociaal (o.a. Arbobeleid, risico-inventarisatie, veiligheidsplan, klachtencommissie);
- kwaliteitszorg: opbrengsten, methoden, personeel, leeromgeving en kwaliteitscycli.

7.2 Personeelsbeleid in het algemeen

Het integraal/strategisch personeelsbeleid wordt op bovenschools niveau ontwikkeld. Het gaat hierbij om:

- meerjarenprognoses op het gebied van instroom en uitstroom van personeel;
- beleid betreffende de werving en selectie van personeel;
- kijkwijzers om de ontwikkeling van leerkrachten van startbekwaam via basisbekwaam naar vakbekwaamheid te volgen;
- begeleiding startende leerkrachten: maatje in de school, begeleiding door LOS en directie, collegiale consultatie, gesprekkencyclus, eventuele coaching van buitenaf en netwerkbijeenkomsten;
- een gesprekkencyclus waarin ook aandacht is voor loopbaanontwikkeling, arbeidsomstandigheden en welbevinden
- mogelijkheden om gebruik te maken van coaching en/of intervisie.

Er staan bevoegde leerkrachten voor de groepen die ondersteund worden door vakleerkrachten (gym), onderwijsassistenten en/of leerkrachtenondersteuners. Personeelsleden worden in staat gesteld om hun deskundigheid te vergroten door het volgen van opleidingen, cursussen, netwerkbijeenkomsten, e.d.

Op de school wordt gewerkt volgens de centraal afgesproken procedures en wordt 'handen en voeten' gegeven aan hetgeen binnen PROOLeiden/Leiderdorp is afgesproken. Hierbij worden, op

basis van de ontwikkelbehoefte van het team en de ontwikkelbehoefte van individuele medewerkers, eigen accenten gelegd. Een professionele houding en juiste beroepshouding zijn bepalend voor de kwaliteit van de school en de mate waarin de school erin slaagt de doelstelling te behalen: het bieden van goed onderwijs.

PROOLEiden/Leiderdorp beschikt over de PROOAcademie. Deze heeft als doel kennis te delen, kennis en vaardigheden van personeelsleden breder in te zetten, cursussen, themabijeenkomsten e.d. te organiseren, netwerken in te richten en te ondersteunen. Dit alles met als doel de kwaliteit van het onderwijs in de scholen te vergroten en de kwaliteiten van personeelsleden zo goed mogelijk bestuursbreed in te zetten.

Instrumenten als klassenbezoeken door de directie, audits binnen het bestuur en coaching van het managementteam zijn ingezet om de persoonlijke en vakinhoudelijke ontwikkelingsbehoefte van medewerkers in kaart te brengen zodat daar vanuit de directie van de school gericht op gestuurd kan worden.

7.3 Financieel beleid

De directeur-bestuurder van PROOLEiden/Leiderdorp is eindverantwoordelijk voor de effectieve besteding van de middelen. Het financiële beleid is erop gericht om de continuïteit van de stichting te waarborgen en de optimale randvoorwaarden te creëren om de gestelde doelen uit het Koersplan en het Schoolplan van de school te realiseren. PROOLEiden/Leiderdorp voert een verantwoord financieel beleid voeren, waarbij middelen optimaal worden ingezet voor het verhogen van de onderwijskwaliteit en tegelijkertijd de risico's in de organisatie voldoende worden afgedekt. De beschikbare financiering wordt beleidsrijk ingezet.

Jaarlijks stelt de schoolleider een meerjarenbegroting op, ondersteund door het stafbureau. De school beschikt hierna over een meerjaren-exploitatie-begroting met een geldigheid van vier jaar (personeel en materieel). De schoolbegroting wordt jaarlijks voorafgaande aan het kalenderjaar door de directeur-bestuurder vastgesteld.

Met behulp van een online rapportagetool monitort en bewaakt de directeur of de uitgaven van de school binnen de begroting blijven. Daarnaast vindt drie keer per jaar overleg plaats tussen de schoolleider en de teamleider financiën van het stafbureau over de financiële positie van de school aan de hand van de beschikbaar gestelde online rapportagetool.

PROOLEiden/Leiderdorp legt op een transparante, toegankelijke manier (publieke) verantwoording af over de besteding van geld en de geleverde prestaties. Dit gebeurt door het opstellen het door de accountant goedgekeurd jaarverslag.

Sponsoring

Het is belangrijk goede afspraken te maken als een school in zee gaat met een sponsor. Alle betrokkenen behoren te weten welke speelruimte er is. Om schoolleiders, schoolbesturen, ouders en leerlingen houvast te bieden bij het nadenken over een verantwoord sponsorbeleid, zijn de

spelregels vastgelegd in het convenant 'Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring'. Scholen van PROOLEiden/Leiderdorp volgen en ondersteunen dit convenant.

https://www.poraad.nl/files/themas/school_kind_omgeving/convenant_sponsoring.pdf

7.4 Externe contacten: de omgeving van de school

De school staat midden in de gemeenschap en streeft naar samenwerking met instanties in de omgeving van de school. De school onderhoudt daarom structurele contacten met deze externe instanties. Hierdoor wordt expertise binnengehaald, waardoor er adequaat samengewerkt kan worden aan de opvoeding en de ontwikkeling van de kinderen. De school onderhoudt contacten met:

- Smallsteps. Het aanbod op het gebied van voor- en naschoolse opvang wordt verzorgd door meerdere organisaties. Smallsteps is gehuisvest binnen onze school, gebruikt een ruimte van het gebouw en heeft een eigen bestuur;
- Boter, Kaas en Overblijf verzorgt de tussenschoolse opvang (TSO);
- Sporthal Kikkerpolder. In deze accommodatie van de Gemeente Leiden worden twee keer per week gymlessen aan de groepen 3 t/m 8 gegeven;
- Stichting voor levensbeschouwelijk onderwijs die humanistisch vormingsonderwijs en godsdienstig vormingsonderwijs verzorgen;
- Gemeente Leiden, bijv. leerplicht, LEA en jeugdzorg;
- GGD Jeugdgezondheidsdienst;
- Pabo Hogeschool Leiden, bijv. stagiaires, nascholing en werving personeel;
- Onderwijsbegeleidingsdiensten voor aanbod schoolontwikkeling en begeleiding;
- Culturele instellingen in de gemeente Leiden. Zij bieden bijv. een cultureel programma aan per schooljaar, deels verplicht en deels is het mogelijk om per jaargroep een keuze te maken (bibliotheek, theater, dans, muziek, musea in de woonplaats);
- Diverse instanties en organisaties op het gebied van Natuur en Techniek (bijv. Technolab);
- Samenwerkingsverband PPO Leiden. In dit samenwerkingsverband werken reguliere basisscholen en basisscholen voor speciaal onderwijs samen om voor ieder kind met problemen een oplossing te zoeken en de expertise van de scholen en individuele leerkrachten zodanig te vergroten dat de leerling een optimale kans heeft om de reguliere basisschool met succes te doorlopen;
- Scholen voor VO in de regio, bijv. overdracht leerlingen, scholenmarkt, afstemming leerprogramma's;
- Basisscholen van PROOLEiden/Leiderdorp en andere besturen in de gemeente, bijv. overdracht leerlingen, samenwerking binnen de gemeente (PPO Leiden).

7.6 Planning doelstellingen schoolplan 2021-2025

Het schoolplan geeft de verbeterdoelen voor de komende jaren aan. In onderstaand overzicht is een planning over de schoolplanperiode opgenomen. Aan het eind van ieder schooljaar blikken we terug op de verbeterdoelen en in welke mate we deze gerealiseerd hebben. We plannen daartoe jaarlijks een evaluatiemoment. De bevindingen worden opgenomen in het jaarverslag.

A= oriëntatie B= keuze/vaststellen C= implementatie D= borging

Speerpunt	Omschrijving	Resultaat	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	2024/ 2025
Versterken van onze openbare identiteit	Burgerschapsonderwijs: definitie en te behalen doelen. Aanbod inventariseren en nader bepalen.	Leerkrachten zijn bekend met de definitie en inhoud van burgerschapsonderwijs. Ze zijn bekwaam in het behalen van genoemde doelen door een gedegen en vastgelegd aanbod voor de kinderen. Tevens zijn ze zich bewust van hun voorbeeldfunctie en hun gedrag in deze context. Leerlingen leren hun mening over maatschappelijke thema's te verwoorden. Ze hebben respect voor de vrijheid van meningsuiting en zijn in staat rekening te houden met elkaar.			X B / C	X D
Versterken van onze openbare identiteit	Burgerschapsonderwijs: Handreiking voor de school	Er is een handreiking beschikbaar waarin beschreven is welke doelen burgerschapsonderwijs nastreeft en hoe de school hier aan werkt deze te behalen.			X B	
Brede blik op het onderwijs	Planmatig werken (HGW) Onderwijsresultaten	Leerstofaanbod afgestemd op basis van te behalen doelen (DI, differentiatie, GIP)	X C / D	X C / D	X C / D	X C / D

Brede blik op het onderwijs	Planmatig werken: groep 1/2 themavoorbereiding op basis van visie (beredeneerd aanbod); Onderwijsresultaten	Leerstofaanbod in verschillende thema's afgestemd op basis van te behalen doelen.	X B	X C	X C / D	X C / D
Brede blik op het onderwijs	Planmatig werken: borging plusleerlingen; Onderwijsresultaten	Beredeneerd leerstofaanbod op basis van te behalen doelen en specifieke onderwijsbehoeften van deze groep leerlingen.	X C / D	X C / D		
Brede blik op het onderwijs	Coöperatieve werkvormen	De leerkrachten zijn/worden vaardig in het toepassen van verschillende coöperatieve werkvormen. Leerlingen leren van en met elkaar en zijn actief betrokken bij het/hun onderwijsleerproces.			X B / C	X C / D
Brede blik op het onderwijs	Optimaliseren en afstemmen Snappet	Er is een doorgaande lijn in het aanbod via Snappet. Optimaliseren van de inzet als adaptief middel en draagt zo bij aan gepersonaliseerd leren. Leerkrachten zijn vaardig.	X C / D	X C / D		
Brede blik op het onderwijs	Implementeren Focus PO; Onderwijsresultaten	Directie en IB zijn deskundig (geschoold) in het gebruik van Focus PO. Dit instrument wordt ingezet voor analyse van de onderwijsresultaten.		X A	X B / C	X C / D
Brede blik op het onderwijs	Schoolbrede inzet van KiVa	Een schoolbrede doorgaande lijn in het aanbod voor sociale vorming en ontwikkeling. Stijging van resultaten in het sociaal leerlingvolgsysteem.	X D			

Brede blik op het onderwijs	ICT (beleidsplan)	ICT-beleidsplan wordt separaat van dit schoolplan opgesteld met te behalen doelen.		X B		
Brede blik op het onderwijs	Aanbod: Natuur en techniek (wereldoriëntatie)	Via de methodiek Blink Wereld worden de wereldoriënterende vakken thematisch en geïntegreerd aangeboden. Het onderzoekend en ontdekkend leren staan hierbij centraal. De leerlingen worden hier vaardig in gemaakt. Het huidige aanbod voor Natuur en Techniek wordt tevens geïntegreerd.	X C	X C / D		
Brede blik op het onderwijs	Aanbod: Cultuureducatie	Als onderdeel van het thematisch werken krijgt het aanbod op het gebied van cultuureducatie vorm. Oriëntatie op een methode en integreren met aanbod wereldoriënterende vakken.	X A / B	X C / D		
Ontwikkeling naar een lerende organisatie	Gesprekkencyclus leerlingen-ouders- leerkracht: de leerkrachten bekwaam maken in het voeren van gesprekken o.b.v. vast te stellen doelen	Educatief partnerschap: de leerkrachten zijn bekwaam in het voeren van gesprekken o.b.v. vast te stellen doelen. Ouders en leerlingen zijn eigenaar van de eigen ontwikkeling.			X C / D	
Ontwikkeling naar een lerende organisatie	Leerkrachtbegeleiding: het begeleiden en faciliteren van leerkrachten in hun persoonlijke ontwikkeling.	De leerkrachten groeien van start- naar basisbekwaam en van basis- naar vakbekwaam in een (tussen)periode van 3 jaar.	X D	X D	X D	X D
Ontwikkeling naar een lerende organisatie	Collegiale consultatie	Leerkrachten zijn bekwaam in het geven en ontvangen van feedback en staan hiervoor open.			X B / C	X D

Ontwikkeling naar een lerende organisatie	Opgedane kennis met elkaar delen	Er vindt kennisoverdracht plaats binnen het team n.a.v. gevolgde scholing.				X D
Ontwikkeling naar een lerende organisatie	Stimuleren van leerkrachten tot specialisatie (individuele professionalisering)	Expertise op verschillende vakgebieden neemt op school toe.		X D		
Ontwikkeling naar een lerende organisatie	Onderwijskundig: stimuleren en intensiveren van de samenwerking tussen parallelgroepen	Groepsoverstijgend onderwijs op basis van inhoud (expertise/talent van de leerkracht wordt in meerdere groepen ingezet) en niveau (kinderen van hetzelfde niveau worden geclusterd).			X B / C	X C / D
Ontwikkeling naar een lerende organisatie	Onderwijsstructuur: oriëntatie op Daltononderwijs	Er vindt onderzoek plaats naar Daltononderwijs: is deze vorm van onderwijs passend bij de populatie, de medewerkers, het bestuur en de omgeving? Mogelijke vervolgstappen worden in een plan van aanpak opgenomen.	X A			
Gerichtheid op samenwerking	Educatief partnerschap: van rapport naar rapportfolio	De vorderingen en ontwikkelingen van de leerlingen worden in beeld gebracht met behulp van een digitaal rapportfolio.				X A / B
Gerichtheid op samenwerking	Ouderparticipatie: rolduidelijkheid voor ouders	Voor ouders is duidelijk op welke wijze en in welke rol zij ondersteunend kunnen zijn.	X D			

Gerichtheid op samenwerking	Ouderparticipatie: inzet expertise ouders in het onderwijsproces	School inventariseert de expertise en ervaring onder ouders. De school maakt gebruik van deze expertise ter verrijking en verbreding van het onderwijs.		X B / C	X C / D	
Gerichtheid op samenwerking	Afstemming VVE/BSO: overdracht van voorschoolse opvang naar school	Een warme en volledige overdracht tussen voorschoolse opvang en school.		X C	X D	
Gerichtheid op samenwerking	Afstemming VVE/BSO: afstemming pedagogisch beleid school en opvang	De school werkt betreffende de sociale vorming volgens de principes van KiVa. De opvangorganisaties dienen hier zo veel mogelijk op af te stemmen.		X B	X C	X D
Gerichtheid op samenwerking	Participatie externe partners	De school betreft externe partners bij het onderwijs op het gebied van N&T en cultuureducatie. Deze samenwerking wordt geoptimaliseerd in het kader van het geïntegreerd werken met de wereldoriënterende vakken en het ontdekkend en onderzoekend leren. Het externe aanbod wordt in de thema's van de school geïntegreerd.	X B	X C / D	X D	
Methodevervangingen	Zie bijlage 1					

Bijlage 1**Schema vakken – methodes – toetsinstrumenten**

Vak	Methodes	Toetsinstrumenten	Vervangen in				
			20	21	22	23	24
Nederlandse taal <i>Spreeken/Luisteren</i> <i>Stellen</i> <i>Taalbeschouwing</i> <i>Woordenschat</i>	Kleuterplein Kleuteruniversiteit Taal in beeld Spelling in beeld	methodegebonden toetsen Cito Spelling		X	X		
Rekenen en wiskunde	WIG 3	methodegebonden toetsen Cito Rekenen en Wiskunde					X
Engelse taal	Take it easy	methodegebonden toetsen					
Aardrijkskunde	Blauwe Planeet	methodegebonden toetsen		X			
Geschiedenis	Blink Geschiedenis	methodegebonden toetsen		X			
Natuur en Techniek	Natuniek Workshops Technolab en andere externe partners	methodegebonden toetsen		X			
Tekenen/ handvaardigheid	Moet je doen					X	
Verkeer	VVN	methodegebonden toetsen					
Technisch lezen	Veilig leren lezen Estafette	methodegebonden toetsen DMT AVI				X	
Begrijpend lezen	Nieuwsbegrip XL	methodegebonden toetsen Cito Begrijpend Lezen					
Schrijven	Pennenstreken		X				
SEO	KiVa	KIJK! SCOL	X				

Vaststelling

Hiermee verklaart de Medezeggenschapsraad van obs Woutertje Pieterse in te stemmen met het van 1 augustus 2021 tot 1 augustus 2025 geldende schoolplan van bovengenoemde school.

Namens de medezeggenschapsraad

naam.....

handtekening.....

functie.....

plaats.....

datum.....

Het Bestuur van PROOLEiden/Leiderdorp heeft het van 1 augustus 2021 tot 1 augustus 2025 geldende schoolplan van bovengenoemde school vastgesteld.

Namens het bestuur

naam: dhr. Marton de Pinth

handtekening.....

functie: Bestuursvoorzitter

plaats: Leiden

datum:.....